เป้าหมายในชีวิตของผม คือ
การสร้างบุคลากรที่เหมาะสำหรับ
อุตสาหกรรมไทย

การทำงาน คือการ สร้างคน

รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์

จากอาจารย์วิศวกรรมศาสตร์
ผู้มุ่งมั่นในการทำงานสร้างคน สู่อธิการบดีคนแรกของสถาบัน
THAI-NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY
สร้างผลงานจนกระทั่งได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์จากสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่น

พิธีรับมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ the Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon
โดย ฯพณฯ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย วันที่ 14 สิงหาคม 2557

The Award Ceremony of the Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon
by Japanese Ambassador to Thailand on 14 August 2014

泰日工業大学クリサダー学長への平成26年春の外国人叙勲伝達式

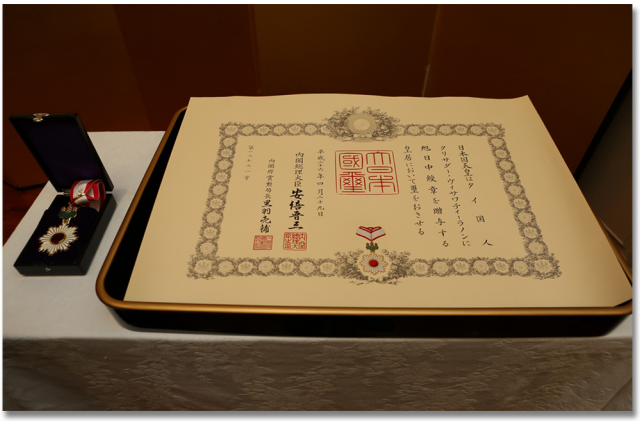

การทำงาน
คือการสร้างคน

รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์

การทำงานคือการสร้างคน
รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์

พิมพ์ครั้งแรก สิงหาคม 2557

จัดทำโดย

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
1771/1 ซ.พัฒนาการ 37 ถนนพัฒนาการ
แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
โทร. 0-2763-2600 ต่อ 2601-2604
โทรสาร 0-2763-2700
อีเมล์ tniinfo@tni.ac.th

พรอนงค์ นิยมค้า โฮริคาวา
Mr. Hideo YOSHIHARA
จรรยา สนทมิโน
ธนบรรณ กาละภักดี
สุกัญญา จารุการ

บรรณาธิการ มนทิรา จูฑะพุทธิ
กองบรรณาธิการ รติรัตน์ นิมิตรบรรณสาร
ศศิธร อุบลแย้ม
ศิลปกรรมปกและรูปเล่ม เดชา กิจพัฒนภิญโญ
ถ่ายภาพ นพพร ยรรยง

พิมพ์ที่
บริษัท แปลน พริ้นท์ติ้ง จำกัด
130 อาคารเอวี ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง
เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0-2277-2222
โทรสาร 0-2274-9984

คำนำ

รองศาสตราจารย์กฤษดา วิศวธีรานนท์ อธิการบดีท่านแรกของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (TNI) เป็นนักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่นรุ่นที่ 14 (พ.ศ. 2511) จบการศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเกียวโต หลังจบการศึกษาได้เป็นอาจารย์สอนที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาสาทำงานให้สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 รวมทั้งเป็นกรรมการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จนเป็นผลสำเร็จเมื่อ พ.ศ. 2549 อาจารย์กฤษดาจึงลาออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อมาดำรงตำแหน่งอธิการบดีของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

เนื่องในโอกาสที่รองศาสตราจารย์กฤษดา วิศวธีรานนท์ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับ The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon ประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2557 จากสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่น เนื่องด้วยอุทิศตนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นตลอดมานี้ ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ และจัดหาทุนของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จึงมีดำริที่จะจัดทำหนังสือฉบับพิเศษเพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์สถาบันฯ ทั้งในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น เป็นการยืนยันถึงความตั้งใจในการ ‘สร้างคน’ และผลสำเร็จในระยะแรกของสถาบันฯ ที่สามารถพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพการศึกษาตามปณิธานของสถาบันฯ คือ

“มุ่งมั่นเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการและวิชาชีพเฉพาะทางชั้นสูง เพื่อเป็นแหล่งสร้างและพัฒนาบุคลากรในด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีความเป็นเลิศทางวิชาการ การประยุกต์และการเผยแพร่องค์ความรู้แก่สังคมโดยยึดมั่นคุณธรรมและจิตสำนึกต่อสังคม”

ขอขอบคุณทุกท่านและทุกองค์กรที่มีส่วนร่วมในการก่อตั้ง สนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาก้าวหน้าของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ขอขอบคุณทุกท่านและทุกองค์กรที่มอบทุนสนับสนุนการศึกษาและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา

ขอขอบคุณโรงเรียนทุกโรงเรียนที่ช่วยคัดสรรและแนะนำนักเรียนให้มาเรียนต่อที่สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ขอขอบคุณคุณมนทิรา จูฑะพุทธิ และทีมงาน ตลอดจน Mr.Hideo YOSHIHARA ที่ช่วยกันสร้างสรรค์ผลงานหนังสือเล่มนี้ ให้เป็นบันทึกประวัติศาสตร์ก้าวแรกของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่น่าสนใจทั้งในภาคภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น

พรอนงค์ นิยมค้า โฮริคาวา
รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
ประชาสัมพันธ์และจัดหาทุน
7.7.2557

สารบัญ

บทที่ 1 สร้างตน **12**

ชอบเป็น ‘ผู้สร้าง’ 14

นักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่นรุ่นที่ 14 ของประเทศไทย 18

ชีวิตนักเรียนทุนในแดนซากุระ 22

สายสัมพันธ์ไม่มีวันจาง 26

โอก้าซัง 30

เคล็ด (ไม่) ลับเรียนภาษา 34

วัฒนธรรม ‘รวมกันเราอยู่’ 36

อะไรคือคุณค่าในชีวิตของคุณ? 40

บทที่ 2 สร้างประสบการณ์ **44**

ทำงานแบบญี่ปุ่น 46

เชื่อมั่นในคุณค่าของคน 48

สัมผัสความจริงในโลกอุตสาหกรรม 52

ก่อเกิดความฝัน 56

บทที่ 3 สร้างคน **60**
จุดเริ่มต้นของการสร้างคน 62
ฝันที่เป็นจริง : กำเนิดสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น 66
ความท้าทายยิ่งใหญ่ของชีวิต 72
แนวคิด Monozukuri 76
ริเริ่ม Robot Contest 82
สื่อสารดีมีชัยไปกว่าครึ่ง 88

บทที่ 4 สร้างชื่อ **94**
เกียรติประวัติสูงสุดของชีวิต 96
: รับเครื่องราชฯ ชั้นสูง จากสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่น
ปลายทางของชีวิตมอบให้การศึกษา 100

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น สถาบันอุดมศึกษามิติใหม่ 105
สไตล์ญี่ปุ่น แบบ Monozukuri สร้างนักคิด
ผลิตนักปฏิบัติ สร้างนักประดิษฐ์ ผลิตนักบริหาร

“การผลิตคนเป็นเรื่องสำคัญ
ที่ต้องทำให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของอุตสาหกรรมจริงๆ”

01 | สร้างตน

ชอบเป็น **‘ผู้สร้าง’**

“เนรมิตสิ่งที่ไม่มี ให้มีขึ้นมา”

โตขึ้นอยากเป็นอะไร?

เชื่อแน่ว่า แทบทุกคนต้องเคยถูกตั้งคำถามนี้

แต่ไม่ใช่ทุกคนที่จะค้นพบคำตอบ

หรือแม้ดูเหมือนจะมีคำตอบ ก็ใช่ว่าอาชีพในฝันนั้นจะกลายเป็นความจริง

แต่ไม่ใช่กับเขาผู้นี้...

อาจารย์กฤษดา วิศวธีรานนท์

ครอบครัววิศวธีรานนท์ : อาจารย์กฤษดาคือคนที่ 3 จากขวามือ

รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์ ตอนเรียนมัธยมต้น

ภาพวาดไม่เหมือนของอธิการบดี จากมุมมองของนักศึกษา TNI คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

ภาพถ่ายกับภรรยา (รศ.ดร. สุจินต์ วิศวธีรานนท์) ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

ภาพถ่ายที่มหาวิทยาลัยมินนิโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา

"ตอนเด็ก ๆ ผมชอบทำงานฝีมือ งานช่างไม้ ทำวิทยุ และมุ่งมั่นจะเป็นวิศวกรเหมือนพี่ชาย ซึ่งเรียนจบวิศวะ จุฬาฯ จากนั้นก็ทำงานเป็นวิศวกรและผู้รับเหมาก่อสร้าง สร้างตึกบ้าง สร้างถนนบ้าง ผมเคยตามพี่ชายไปไซต์งานหลายครั้ง เกิดความรู้สึกชอบ เพราะเป็นงานที่สร้างจากสิ่งที่ไม่มีให้มีขึ้นมา

"ในสังคมไทยมีทัศนคติว่าคนเรียนเก่งต้องเป็นหมอ แต่ผมอยากเรียนวิศวะมาตั้งแต่ต้น เพราะเป็นศาสตร์ที่เน้นการสร้าง แต่การเรียนหมอคือการรักษาโรค มีปัญหาแล้วถึงค่อยไปแก้ไข ผมชอบที่จะเป็นผู้สร้างหรือผู้ประดิษฐ์คิดค้นมากกว่า"

การเลือกทำในสิ่งที่รัก มักมีความสุขเป็นบำเหน็จรางวัล และเป็นแรงผลักสำคัญในการสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้เกิดขึ้นตามมาเสมอ

นักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่น
รุ่นที่ 14 ของประเทศไทย

"โลกนี้ไม่มีความบังเอิญ"

อาจเป็นความจริงที่ว่า โลกนี้ไม่มีความบังเอิญ แต่เหตุการณ์ทุกอย่างที่เกิดขึ้นในชีวิตของเรา ล้วนถูกออกแบบมาอย่างมีความหมายในแง่ใดแง่หนึ่งเสมอ

ปัจจุบันนี้ทุนรัฐบาลญี่ปุ่นถือเป็นทุนการศึกษาอันทรงเกียรติ มีอายุเก่าแก่กว่า 60 ปี แต่เมื่อย้อนกลับไปเกือบ 50 ปีที่แล้วในสมัยที่อาจารย์กฤษดาสมัครสอบชิงทุนนี้ ทุนการศึกษาของรัฐบาลญี่ปุ่นนับว่าเป็นทุนที่ยังใหม่อยู่มาก ผลผลิตของนักศึกษาที่เรียนจบออกมามีหน้าที่การงานที่ดี ยังปรากฏให้เห็นไม่มากนัก ด้วยเหตุผลหลายประการนี้ แม้อาจารย์กฤษดาจะฝ่าฟันจนสอบผ่านได้แล้ว แต่ความลังเลยังเกิดขึ้นในใจ

"ผมไม่ได้ตั้งใจจะไปสอบหรอก สอบตามเพื่อน ตอนนั้นคิดไว้ว่าจะสอบเข้าเรียนวิศวะที่จุฬาฯ เหมือนพี่ชาย ไม่เคยคิดจะไปเรียนต่างประเทศ ไม่ได้หวังอะไรเลย เพราะคนสอบเยอะมาก แต่ปรากฏว่าสอบติด

"พอสอบได้ก็ลังเล เพราะหนึ่ง ต้องเรียนภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นเรื่องยาก สอง คือ ห่วงอนาคต ถ้าเรียนจบแล้วจะกลับมาทำงานอะไร แต่พอไล่ดูรายชื่อรุ่นพี่ที่เคยได้รับทุนนี้ แต่ละคนมีผลการเรียนดีเด่นอันดับต้น ๆ ของประเทศทั้งนั้น รุ่นพี่รุ่นแรก ๆ ก็มีหลายท่านที่กลับมาทำงานมีชื่อเสียงที่เมืองไทย อย่างคุณตามใจ ขำภโต คุณสมหมาย ฮุนตระกูล คุณทนง พิทยะ

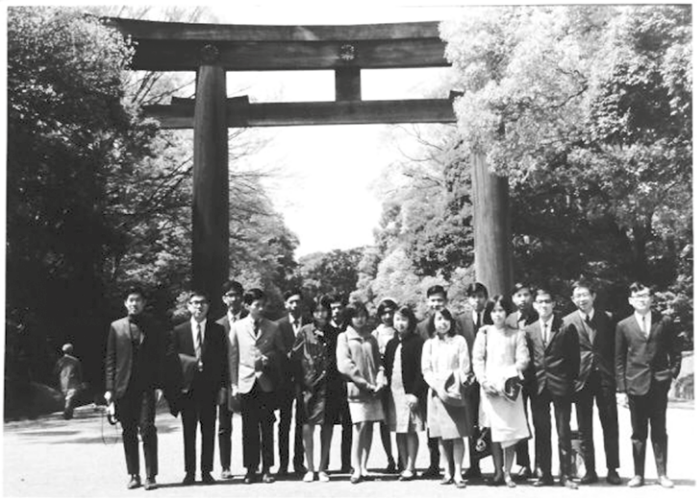

นักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่นรุ่น 13 พารุ่นน้องรุ่น 14 ไปเที่ยว MEIJI JINGU
(จากซ้าย) รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์ (ลำดับที่ 2), ศ.ดร.วิวัฒน์ ตัณฑะพานิชกุล (ลำดับที่ 3), รศ.ดร. บัณฑิต โรจน์อารยานนท์ (ลำดับที่ 4), อาจารย์พรอนงค์ นิยมค้า โฮริคาวา (ลำดับที่ 6), อาจารย์ผุสดี นาวาวิจิต (ลำดับที่ 8) (จากขวา) ผศ.ประยูร เชี่ยววัฒนา (ลำดับที่ 2) อดีตนายก ส.ส.ท.

นักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่นรุ่น 14 สายวิทยาศาสตร์ถ่ายภาพด้านหน้าหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยชิบะ
(จากซ้าย) รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์, รศ.ดร.บัณฑิต โรจน์อารยานนท์, ศ.นพ.สมอาจ วงษ์ขมทอง, นายแพทย์นริศ ศรีวนาสณฑ์, คุณสิทธิชัย องค์วิศิษฐ์, ศ.ดร.วิวัฒน์ ตัณฑะพานิชกุล, ศ.ดร.ยุวดี เชี่ยววัฒนา

เพียงแต่ส่วนใหญ่จะจบจากสาขาเศรษฐศาสตร์ และคนรอบข้างก็บอกว่าระบบการศึกษาของญี่ปุ่นมีคุณภาพ สุดท้ายจึงตัดสินใจรับทุน”

การเดินทางไปเรียนต่อประเทศญี่ปุ่น ในฐานะหนึ่งในนักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่นรุ่นที่ 14 ของประเทศไทยของอาจารย์กฤษดา อาจไม่ใช่เรื่องบังเอิญ เพราะนั่นคือก้าวย่างสำคัญของชีวิตที่เปรียบเสมือนฐานรากอันแข็งแกร่งของการทำงานที่รออยู่เบื้องหน้า

ชีวิตนักเรียนทุน**ในแดนซากุระ**

"ถ้าใครเรียนไม่จบ ไม่ใช่ลูกศิษย์ไม่ดี แต่เป็นอาจารย์ที่สอนไม่ดี"

หากคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ออกเดินทางเพื่อไปค้นพบทวีปใหม่

การเดินทางไปใช้ชีวิตนักเรียนทุนที่ประเทศญี่ปุ่นของหนุ่มน้อยนักเรียนไทยที่ชื่อกฤษดา วิศวธีรานนท์คนนี้ ก็เปรียบเสมือนการค้นพบโลกใบใหม่เช่นกัน

ชีวิตการเรียนปีแรกที่มหาวิทยาลัยชิบะ เน้นการเรียนภาษาเป็นหลัก เสริมด้วยวิชาพื้นฐาน เพื่อเป็นการปรับพื้นความรู้ก่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัย

การเรียนรวมกับนักเรียนต่างชาติจากหลากหลายประเทศ ทั้งเวียดนาม กัมพูชา สิงคโปร์ มาเลเซีย อิหร่าน ไต้หวัน จีน เกาหลี จะว่าไปแล้วก็คล้ายกับการย่อโลกเกือบทั้งใบมาไว้ในห้องเรียนเดียว

“เราคิดว่าเราเรียนมาหนักแล้ว แต่พอไปเทียบกับเด็กชาติอื่น เรากลับไม่เก่งเท่าเขา เด็กไทยเรียนภาษาอังกฤษหนักใช่ไหม แต่พอไปถึงที่นั่นเด็กกัมพูชายังพูดดีกว่าเราเลย ไม่ต้องพูดถึงเด็กสิงคโปร์ เด็กมาเลย์ พูดเก่งกว่าเราเยอะ หรือวิชาแคลคูลัส เด็กเวียดนามเก่งมาก เพราะเขาใช้หลักสูตรของฝรั่งเศส เรานี่ไม่รู้เรื่องเลย ตอนนั้นผมเกิดความรู้สึกว่าทำไมเมืองไทยสอนน้อย ทั้งที่ก่อนไปผมก็คิดว่าตัวเองเรียนอะไรมาเยอะนะ แต่อาจเป็นเพราะเราเรียนในสิ่งที่ยังใช้ประโยชน์ไม่ได้

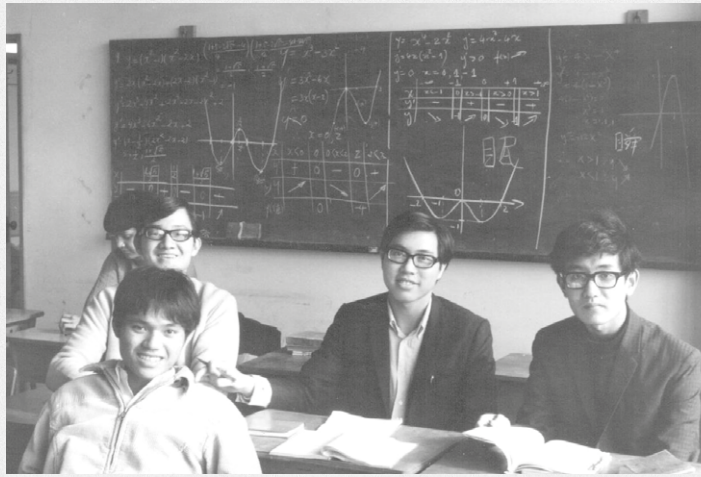

ครั้งที่เรียนภาษาญี่ปุ่นและวิชาพื้นฐานที่ชิบะ ในปีแรกที่ไปถึงร่วมกับนักเรียนต่างชาติ
แถวที่ 2 : (ซ้าย) นพ. นริศ ศรีวนาสณฑ์ (กลาง) รศ. กฤษดา วิศวธีรานนท์
(ขวา) ศ.ดร. วิวัฒน์ ตัณฑะพานิชกุล

ชีวิตวัยเรียนในญี่ปุ่นที่มหาวิทยาลัยเกียวโต เมืองเกียวโต

ด้านหน้าอาคารเรียนภาษาที่มหาวิทยาลัยชิบะ

"ผมผ่านช่วงเวลานั้นมาได้ด้วยความพยายาม ไม่ใช่ว่าเรียนไม่ไหวแล้วจะล้มเลิก แต่ต้องสู้ ต้องขวนขวาย สุดท้ายการเรียนก็กระเตื้องขึ้นมาได้ ผลการสอบสูสีกับคนอื่น ตอนสอบเข้ามหาวิทยาลัย ก็สอบเข้ามหาวิทยาลัยเกียวโตได้ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยลำดับต้น ๆ ของประเทศญี่ปุ่น

"ที่ญี่ปุ่นไม่ค่อยมีให้นักเรียนสอบตกนะ อาจารย์ผมที่ญี่ปุ่นยังแปลกใจเลยว่าทำไมเมืองไทยมีรีไทร์ เพราะเขาถือว่าเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ต้องดูแลลูกศิษย์ให้เรียนให้จบ ถ้าใครเรียนไม่จบนี่ ไม่ใช่ลูกศิษย์ไม่ดีนะ แต่เป็นอาจารย์ที่สอนไม่ดี คนญี่ปุ่นเขาคิดอย่างนั้น"

เมื่อหน้าต่างแห่งประสบการณ์บานแรกได้เปิดออก บทเรียนใหม่ๆ ในชีวิตก็ค่อยๆ เผยให้ได้เรียนรู้

สายสัมพันธ์ไม่มีวันจาง

"เก่งคนเดียวไม่ได้ ต้องอาศัยทีมเวิร์ก"

“ไปเที่ยวต้องมีเพื่อน อยู่ในโลกต้องเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน”

ภาษิตญี่ปุ่นบทนี้สื่อถึงความหมายที่ว่า การไปเที่ยวควรมีเพื่อนร่วมทางไปด้วยจึงจะอุ่นใจ เช่นเดียวกับการท่องโลก (ใช้ชีวิตในโลก) ก็ต้องมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

เด็กหนุ่มอายุ 18 ผ่านพ้นอุปสรรคความยากลำบากในการใช้ชีวิตต่างแดนในประเทศที่ไม่คุ้นเคยมาได้ ก็ด้วยการดูแลเอาใจใส่จากนักเรียนรุ่นพี่ที่คอยดูแล เป็นห่วงเป็นใย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน

“ตอนที่ผมไปเรียนภาษาที่เมืองชิบะใหม่ ๆ ช่วงนั้นจะมีกลุ่มรุ่นพี่นักเรียนไทยราว ๆ 20 คนไปเรียนอยู่ก่อนแล้ว ด้วยจำนวนคนที่ไม่มากทำให้รวมตัวกันเหนียวแน่น รุ่นพี่จะดูแลรุ่นน้องเป็นอย่างดี ตั้งแต่ชีวิตความเป็นอยู่ การเรียน ให้คำแนะนำ ทำกิจกรรมด้วยกัน ว่าง ๆ ก็เล่นกีฬาด้วยกัน โดยเฉพาะเบสบอลซึ่งผมไม่เคยเล่นมาก่อน แต่ก็สนุกดี เป็นกีฬาที่ต้องอาศัยทีมเวิร์ก เน้นความสมัครสมานสามัคคี ไม่ใช่เราเก่งอยู่คนเดียว ทำให้เกิดความสนิทสนมกัน

ทีมเบสบอลนักเรียนไทยในญี่ปุ่น
(แถวยืนจากซ้าย) รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์ (ลำดับที่ 1), รศ.ดร.บัณฑิต โรจน์อารยานนท์ (ลำดับที่ 4)
(แถวยืนจากขวา) คุณสุพงศ์ ชยุตสาหกิจ (ลำดับที่ 4)
(แถวนั่งจากขวา) ผศ.ประยูร เชี่ยววัฒนา (ลำดับที่ 1), คุณปลิว ตรีวิศวเวทย์ (ลำดับที่ 2), ศ.ดร.วิวัฒน์ ตัณฑะพานิชกุล (ลำดับที่ 7)

“ในเวลาต่อมา แม้ว่าแต่ละคนจะแยกย้ายกันไปเรียนตามเมืองต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างกันยังคงแนบแน่น หลังกลับเมืองไทยก็ยังติดต่อกันมิได้ขาดมาจนถึงทุกวันนี้

“ด้วยความสนิทสนมกันนี้ ตอนหลังที่มีการก่อตั้งสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. ขึ้น ซึ่งเกิดจากความตั้งใจของรุ่นพี่ ๆ ที่เคยไปศึกษาที่ญี่ปุ่น ก็มาชวนรุ่นน้อง ๆ ไปช่วยกันทำงาน มีระลอกคลื่นลูกใหม่ ๆ เพิ่มเติมมาเรื่อย ๆ จนเดี๋ยวนี้มีสมาชิกหลายพันคน มีคนเคยพูดว่า โมเดลการก่อตั้ง ส.ส.ท. เกิดได้แต่เฉพาะกับประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น เพราะศิษย์เก่าญี่ปุ่นจะรวมตัวกันเหนียวแน่น และมีสายสัมพันธ์ที่ดีกันมาตั้งแต่สมัยเรียน”

จากสายสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้องอันแน่นแฟ้นนี้ ได้กลายเป็นรากฐานมั่นคงในการดำเนินงานของ ส.ส.ท. ในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยมาเป็นเวลายาวนานกว่า 40 ปี

โอก้าซัง

"ความอบอุ่นในครอบครัว (ญี่ปุ่น) คือความประทับใจ
สำหรับคนไกลบ้าน"

ภาษิตญี่ปุ่นกล่าวไว้ว่า
“การรู้จักถูกใจกันเป็นเรื่องของวาสนา”

สำหรับนักเรียนต่างชาติ การจัดกิจกรรมหาแม่ชาวญี่ปุ่นให้ เหมือนเป็นน้ำทิพย์ชโลมใจให้กับคนที่ต้องห่างบ้าน ห่างครอบครัว นี่เป็นครั้งแรกที่อาจารย์กฤษดาได้มีโอกาสเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวชาวญี่ปุ่น ทำให้ได้เรียนรู้ว่าชาวญี่ปุ่นแท้จริงแล้วมีนิสัยใจคอเช่นไร

“หลังจากผมไปอยู่ญี่ปุ่นได้หนึ่งปี ที่นั่นเขาจะมีกิจกรรมหาแม่ชาวญี่ปุ่น หรือที่เรียกว่า ‘โอก้าซัง’ (Okāsan) ให้กับนักเรียนต่างชาติ ทำหน้าที่คอยดูแลให้ความช่วยเหลือ และให้เราเข้าไปเป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวเขา

“ครอบครัวของโอก้าซังที่ดูแลผมอาศัยอยู่ชานเมืองโตเกียว เป็นครอบครัวชาวญี่ปุ่นธรรมดา ๆ แต่อบอุ่นมาก นอกจากโอก้าซัง ก็มีโอโต้ซัง (Otōsan) หรือคุณพ่อ และลูกชายหนึ่งคน โอก้าซังจะชวนผมไปที่บ้าน ทำกิจกรรมวันหยุดร่วมกัน วันเกิดก็จัดปาร์ตี้ให้ บางทีว่าง ๆ ท่านก็ไปเยี่ยมที่มหาวิทยาลัย ตอนหลังผมย้ายไปเรียนที่เกียวโต ก็ยังกลับมาเยี่ยมครอบครัวนี้อยู่เรื่อย ๆ นี่เป็นครั้งแรกที่ทำให้ผมได้สัมผัสการใช้ชีวิตจริง ๆ ของครอบครัวชาวญี่ปุ่น

ครอบครัวญี่ปุ่นกับลูกชายโอท้าซัง

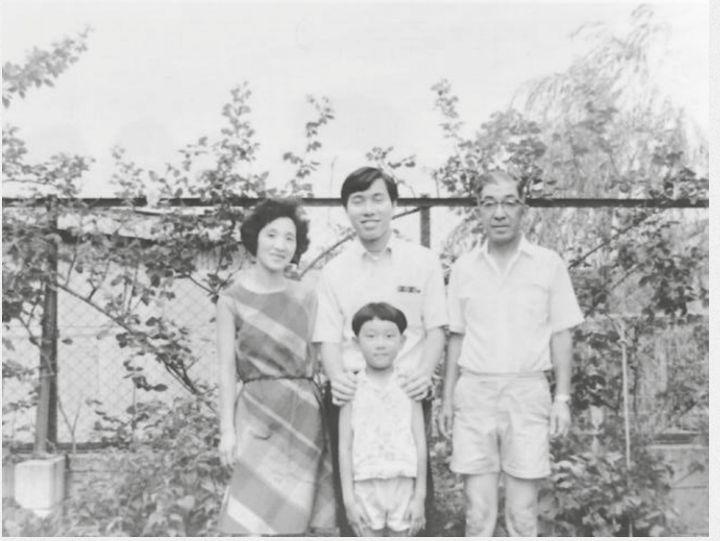

ครอบครัวญี่ปุ่นของโอก้าซัง

"ตลอดระยะเวลาที่เรียนอยู่ที่ญี่ปุ่น ผมจะไปมาหาสู่ครอบครัวนี้เป็นประจำ แวะไปพักค้างคืนด้วยบ้าง เป็นช่วงชีวิตที่ได้คลุกคลีใกล้ชิดกับคนญี่ปุ่น ทำให้เข้าใจว่าชาวญี่ปุ่นแท้ ๆ มีนิสัยใจคอเป็นอย่างไร ครอบครัวนี้ไม่มีใครพูดภาษาอังกฤษได้เลยนะ เขาดูแลเราดีมาก มีความจริงใจ ห่วงใย ผ่านไป 40 กว่าปีทุกวันนี้ก็ยังติดต่อกันอยู่ พอถึงโอกาสพิเศษเขาจะส่งการ์ดอวยพรมาให้ เวลาผมไปญี่ปุ่นก็จะโทรศัพท์คุยกับเขา เป็นความอบอุ่นและประทับใจสำหรับคนไกลบ้านอย่างผมมาก"

เป็นบทเรียนชีวิตที่ทำให้ได้เรียนรู้ว่า แม้ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันทางสายเลือด ต่างชาติ ต่างศาสนา แต่คนเราก็มีสายใยผูกพันกันได้ราวกับเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน

เคล็ด (ไม่) ลับเรียนภาษา

"ดูหนัง ดูละคร แล้วย้อนฝึกภาษา"

เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นจากการดูหนัง ดูละครญี่ปุ่นทางโทรทัศน์

การเรียนภาษาให้ได้ผล ไม่อาจเรียนผ่านตำรา แต่ต้องเรียนจากของจริง

เมื่อเริ่มต้นเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา การเรียนภาษาญี่ปุ่นมาเพียงปีเดียว ดูจะไม่เพียงพอกับการทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาเฉพาะที่สอนกันเป็นภาษาญี่ปุ่นล้วน ๆ นี่คือความยากอีกขั้นของการเรียนมหาวิทยาลัย

เคล็ดลับส่วนตัวในการเรียนภาษาแบบได้ผลของอาจารย์กฤษดา คือ การดูโทรทัศน์ เจ้าตัวถึงกับลงทุนซื้อโทรทัศน์มาเครื่องหนึ่ง และเปิดดูรายการต่าง ๆ เพื่อฝึกการฟังและสำเนียงการพูด

"ผมอาศัยฟังภาษาญี่ปุ่นจากรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ แล้วก็ค่อย ๆ แกะว่าเขาพูดอะไรกัน เป็นความสุขอย่างหนึ่งนะ พอฟังรู้เรื่องมากขึ้นก็เลือกหนังสนุก ๆ มาดู เรียนผ่านสื่อพวกนี้

"ในดิคชันนารีจะเป็นสำนวนแบบทางการ แต่ในหนังในละครนั้นคือสำนวนการพูดจริงๆ บางทีผมก็พูดตามตัวละครผู้หญิง จนบางคนทักว่าทำไมสำนวนเหมือนผู้หญิงจัง เราไม่รู้ไง (หัวเราะ) แล้วแถบที่ผมอยู่จะมีสำเนียงแบบโอซาก้า เกียวโต ซึ่งจะต่างจากสำเนียงแถบโตเกียว ก็มีคนทักอีกว่าทำไมไม่พูดสำเนียงกลาง ก็ค่อยๆ หัดกันไป"

วัฒนธรรม **‘รวมกันเราอยู่’**

“ทำงานเป็นทีม มีความรักพวกพ้อง”

จงตีตะปูทุกตัวที่โผล่ขึ้นมา

คติพจน์ของญี่ปุ่นบทนี้ มีความหมายว่า ในหมู่คณะถ้ามีใครทำตัวผิดแปลกไป ต้องช่วยกันทุบให้จมลงไป ให้กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันให้ได้ เพราะตะปูที่โผล่ขึ้นมาแม้เพียงตัวเดียว ก็ทำให้หมู่คณะรวนได้มาก

สะท้อนถึงความมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของประเทศญี่ปุ่นในเรื่องการทำงานเป็นทีม ความรักในหมู่คณะ ซึ่งเป็นเคล็ดลับสำคัญที่นำความสำเร็จมาสู่กลุ่ม องค์กร บริษัท รวมถึงการพัฒนาประเทศ

ชีวิตในมหาวิทยาลัยเกียวโต ถือเป็นช่วงหนึ่งของความประทับใจในการเรียนที่ญี่ปุ่นของอาจารย์กฤษดา และเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมแบบรวมกลุ่มของญี่ปุ่น ที่ให้ความสำคัญกับทีมมากกว่าตัวบุคคล และช่วยเหลือดูแลกันไปจนตลอดชีวิต

“การเรียนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่ญี่ปุ่น ช่วงปี 1-2 จะเป็นการเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป พอขึ้นปี 3-4 นักศึกษาทุกคนจะแยกย้ายกันไปประจำอยู่แต่ละห้องแล็บ หลังจากได้เข้าไปสัมผัสตรงจุดนี้ ก็ทำให้ผมเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นมากขึ้น คนญี่ปุ่นจะเน้นการรวมกลุ่มกันทำงานกันเป็นทีม มีความรักพวกพ้อง สมาชิกในแต่ละห้องแล็บจะมีความสนิทสนมกัน ช่วยเหลือกัน

ถ่ายภาพร่วมกับ Prof. Kuwabara อาจารย์ใหญ่ชาวญี่ปุ่น ในห้องแล็บวิจัย Automation ของมหาวิทยาลัยเกียวโต

บรรยากาศในห้องแล็บวิจัยที่เต็มไปด้วยเครื่องไม้เครื่องมือวิจัย

การสังสรรค์ในครอบครัวห้องแล็บวิจัยในมหาวิทยาลัยเกียวโต Automation

“พอได้เข้าไปอยู่ตรงนั้น ผมรู้ซึ้งเลยว่ามันเป็นยังไง ทุกคนแบ่งหน้าที่กัน ทำงานเป็นทีม ดูแลกันเป็นอย่างดี ช่วยกันเรียน คนนี้จะมีสัมมนาอาทิตย์หน้า ต้องพรีเซนต์งาน ก็ให้ไปอ่านหนังสือแล้วมาอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟัง คนนั้นกำลังทำดอกเตอร์ก็ให้มาเล่าความก้าวหน้าของผลงาน ว่าง ๆ ก็มีปาร์ตี้สังสรรค์ แวะเวียนกันไปเที่ยวบ้าน ใครเจ็บป่วยก็ช่วยกันดูแล หรือแม้แต่ขาดเรียนก็ตามไปเคาะประตูถึงบ้าน ทำให้เกิดความผูกพัน เหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน ซึ่งความสัมพันธ์นี้ยาวนาน เขาจะดูแลเราไปจนตายเลย ทุกวันนี้ผมก็ยังสนิทกับกลุ่มนี้อยู่”

การเน้นความสัมพันธ์แบบรวมกลุ่มกันนี้ ถือเป็นวัฒนธรรมอันโดดเด่นของคนญี่ปุ่นเลยก็ว่าได้ และนำมาซึ่งคุณูปการอย่างใหญ่หลวงให้กับการทำงานของอาจารย์กฤษดาในภายหลัง กลายเป็นความร่วมมือระหว่างบุคคลและองค์กรในรูปแบบต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษามากมาย

อะไรคือ**คุณค่าในชีวิต**ของคุณ?

"ไม่ใช่แค่ใช้ชีวิตไปวันๆ แต่ต้องทำตัวให้มีคุณค่าต่อสังคม"

มีคำถามหนึ่งที่คนญี่ปุ่นมักจะถามตัวเองอยู่เสมอ...

อะไรคือคุณค่าในชีวิตของคุณ ?

หลังจากใช้ชีวิตในประเทศญี่ปุ่นมา 7 ปี อาจารย์กฤษดาสามารถตอบตัวเองได้อย่างเต็มปากว่า ตนนั้นได้ค้นหาคุณค่าของชีวิตเจอแล้ว

ไม่ใช่แค่ใช้ชีวิตไปวัน ๆ แต่ต้องทำตัวให้มีคุณค่าต่อสังคม

"หลังจากใช้ชีวิต 7 ปีในญี่ปุ่น ผมเริ่มมองเห็นแล้วว่าประเทศญี่ปุ่นไม่ได้อยู่ ๆ ก็เจริญ ที่เขาเจริญรุ่งเรืองได้เพราะความร่วมมือกันของคนในชาติที่ช่วยกันพัฒนาประเทศ มีการวางแผนการพัฒนาประเทศอย่างดี นี่คือความประทับใจจนกลายเป็นความฝังใจ ญี่ปุ่นส่งคนไปเรียนต่างประเทศกันมากในยุคหนึ่ง สามารถเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่มาใช้ในประเทศได้ ทุกคนที่ไปเรียนจะรู้หน้าที่ว่าต้องไปเรียนอะไรเพื่อใช้ประโยชน์อะไรในประเทศ พอมองไปที่นักศึกษาจากชาติอื่น ๆ เช่น เวียดนาม เขาก็มีความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียนกันมาก สิงคโปร์สมัยก่อนก็ไม่ใช่ว่าจะเจริญกว่าเรา แต่ที่น่าสนใจคือ นักศึกษาสิงคโปร์จะถูกกำหนดมาเลยว่า ถ้าจะไปเรียนที่ญี่ปุ่นต้องไปเรียนทางด้านไหน ช่วงที่ผมไปเรียนมีคนสิงคโปร์ไปเรียนวิศวกรรมต่อเรือกันเยอะ เพราะประเทศเขาเป็นเมืองท่า เขามีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน

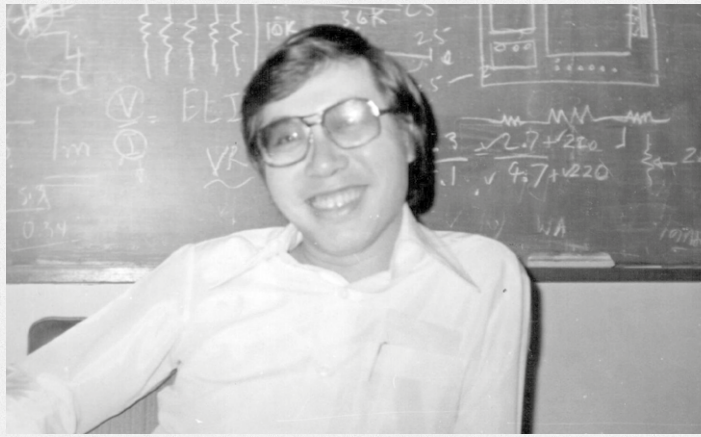

รูปขณะเป็นอาจารย์ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างลูกศิษย์ที่สอนและจบการศึกษา ปี 2535

1. คุณศุภนันท์ หิรัญสุทธิวงศ์ ปัจจุบันเป็นอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
2. คุณเสกสรร วัฒนโชค ปัจจุบันเป็นวิศวกรอาวุโส บริษัท มิตซูบิชิ อิเล็กทริคฯ

กับลูกศิษย์ที่ห้องปฏิบัติการวิจัยวัดคุมทางอุตสาหกรรม จุฬาฯ

ในการส่งคนไปเรียนในสาขาที่ประเทศมีความต้องการ อาจจะแตกต่างจากบ้านเราที่แห่กันไปเรียนสาขาใดสาขาหนึ่ง เพียงเพราะต้องการรายได้ที่ดีกว่า

"ตรงนี้ทำให้ผมเกิดความคิดขึ้นว่า การผลิตคนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมจริง ๆ ต้องมีการวางแผนระดับประเทศ ไม่ใช่นึกอยากเรียนอะไรก็เลือก ๆ เรียนไป พอเรียนจบแล้วก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากความรู้ที่ได้เรียนมา"

ประกายความคิดเล็กๆ นี้เองที่ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับวงการการศึกษาไทยในเวลาต่อมา

02 | สร้างประสบการณ์

ทำงานแบบ**ญี่ปุ่น**

"มีระเบียบ มีการวางแผน และมีการติดตามงาน"

แม้การศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยจะจบลง หากแต่การเรียนรู้ที่แท้จริงเพิ่งเริ่มต้นขึ้นในโลกของการทำงาน ที่ทำงานจึงเปรียบเสมือนโรงเรียนที่มีบทเรียนใหม่ๆ ให้เรียนรู้ได้ไม่รู้จบ

หลังได้ทุนเรียนต่อจนจบปริญญาโท อาจารย์กฤษดาขอไปฝึกงานที่บริษัทโยโกกาว่า อิเล็กทริกส์ คอร์ปอเรชั่น ซึ่งมีชื่อเสียงด้านการผลิตและจำหน่ายเครื่องมือวัดไฟฟ้าในงานอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ก่อนกลับเมืองไทย นับเป็นครั้งแรกที่อาจารย์กฤษดาได้สัมผัสกับโลกการทำงานจริงของคนญี่ปุ่น

"ผมขอไปฝึกงานก็จริง แต่ก็ได้ทำงานเหมือนเป็นพนักงานคนหนึ่ง ทำให้ได้เห็นวิธีการทำงานของคนญี่ปุ่น ซึ่งมีระเบียบแบบแผนที่ดี มีการวางแผนงานที่ชัดเจน ทุกเช้าบริษัทญี่ปุ่นจะมีการประชุมทีมงาน และมีการติดตามงานเป็นระยะ ต่างจากคนไทยที่ชอบทำงานก่อน เจอปัญหาแล้วค่อยว่ากันทีหลัง

"การทำงานเขาก็ค่อนข้างตั้งใจ ทุกคนตั้งหน้าตั้งตาทำงาน ไม่มีคุยเล่นกัน ประเภททำงานไปเปิดเพลงฟังไป หรือทำงานไปสักประเดี๋ยวก็เดินไปคุยกัน เดินไปกินขนม ไม่มีเลย แต่เขาจะมีช่วงพักให้พนักงานดื่มกาแฟ พูดคุยกัน ได้ถามไถ่เรื่องส่วนตัว เรื่องครอบครัวญาติพี่น้อง ถึงวันเกิดก็มีงานเลี้ยง เกิดเป็นความสนิทสนมขึ้นในกลุ่ม"

เชื่อมั่นในคุณค่าของคน

"คนคือทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร"

องค์กรจะพัฒนาก้าวหน้าไปไม่ได้ หากไร้ซึ่งคนในองค์กรเป็นผู้ขับเคลื่อน

คนจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ทั้งต่อความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กร

ทุกคนในองค์กรจึงต่างมีความสำคัญเท่ากัน ต่างกันแค่ตรงหน้าที่ที่ได้รับเท่านั้น

ระหว่างฝึกงานอยู่ในบริษัทที่ประเทศญี่ปุ่น อาจารย์กฤษดาได้ซึมซับวิถีการทำงานของชาวญี่ปุ่น สิ่งหนึ่งที่ประทับใจคือการเห็นคุณค่าในความปลอดภัยของพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

“จากการทำงานกับคนญี่ปุ่น ผมสัมผัสได้ว่าเขาเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัยมาก สังเกตดูง่าย ๆ ตามไซต์ก่อสร้างจะขึ้นข้อความไว้เลยว่าทำงานมาแล้วกี่วัน มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นไปแล้วกี่ครั้ง เป็นการย้ำเตือนคนทำงาน และแสดงออกถึงความใส่ใจห่วงใยในเรื่องความปลอดภัยของเขา ซึ่งเรื่องนี้ตอนหลังเมืองไทยก็เอาแนวคิดนี้มาใช้

“แนวคิดเบื้องหลังเรื่องความปลอดภัย หรือ Safety First นี้ มาจากเรื่องคน เพราะญี่ปุ่นจะห่วงสวัสดิภาพของคนในกลุ่ม ในสังกัดของเขา ทุกคนต้องอยู่สุขสบาย มีความปลอดภัย เขาจะกลัวมากเรื่องทำงานแล้วได้รับบาดเจ็บ เขามองว่าคนทุกคนล้วน มีคุณค่า เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร เทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นได้ก็เพราะคน ทั้งนั้น รวมทั้งเขายังเคารพความคิดเห็นของทุกคนด้วย ไม่ว่าองค์กรอยากจะปรับปรุง พัฒนาเรื่องอะไร คนในองค์กรต้องเห็นด้วยเสียก่อน ไม่ใช่ไปบังคับให้ทำตาม อันนี้เป็น ลักษณะเด่นของการทำงานที่ญี่ปุ่น”

สัมผัส**โลกอุตสาหกรรม**จริง

"มากกว่างานวิจัยขึ้นหิ้ง แต่ต้องใช้ประโยชน์ได้จริง
ในอุตสาหกรรม"

ความรู้จะเป็นเพียงทฤษฎี หากไม่ได้นำมาใช้งานจริง

หลังจากกลับถึงเมืองไทย แม้ความตั้งใจแรกของอาจารย์กฤษดา คือการสมัครเข้าทำงานในบริษัทเอกชนที่ตรงกับสาขาที่ได้ร่ำเรียนมา แต่สุดท้ายเส้นทางชีวิตก็ได้หักเหไปเป็นอาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้มอบประสบการณ์ชีวิตบทใหม่ที่น่าสนใจไม่แพ้กัน

"ความจริงหลังเรียนจบ ผมอยากกลับมาทำงานบริษัทเอกชนที่เมืองไทย แต่ส่วนใหญ่ตำแหน่งที่ว่างจะเกี่ยวข้องกับงานขายสินค้า ซึ่งผมไม่อยากทำ พอดีที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ มีตำแหน่งว่างก็เลยสนใจไปสมัคร ช่วงแรก ๆ ไม่ได้คิดว่าจะเป็นอาจารย์นาน เพราะผมชอบลุยงานในโรงงานมากกว่า

"แต่หลังจากทำงานมาสักพักก็รู้สึกสนุกดี เพราะไม่ได้สอนหนังสืออย่างเดียว แต่มีโปรเจ็กต์ให้ทำเรื่อย ๆ เพราะตอนหลังผมตั้งห้องปฏิบัติการวิจัยหรือห้องแล็บขึ้นมา คล้ายกับตอนเรียนที่ญี่ปุ่น มีอาจารย์และลูกศิษย์มารวมกลุ่มกัน แล้วก็สร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นตามที่บริษัทเอกชนติดต่อมาให้ช่วยค้นคว้าวิจัย

"ตรงนี้เองที่ทำให้ผมได้สัมผัสกับโรงงานอุตสาหกรรม เขาจะมีโจทย์มาให้ว่าอยากได้อุปกรณ์เครื่องมืออย่างไรบ้าง เราทำได้มั้ย พอทำเสร็จเขาก็เอาไปใช้จริง

"ยกตัวอย่างเช่น ผมเคยทำเครื่องชั่งรถบรรทุก สมัยนี้อาจดูง่าย ๆ แต่สมัยก่อนเวลาชั่งรถบรรทุกที ต้องมีกลไกมากมาย ผมก็เปลี่ยนเป็นอิเล็กทรอนิกส์ซะ แล้วเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ ชั่งเสร็จก็พริ้นต์ใบชั่งน้ำหนักออกมาได้เลย

"หรืออย่างโทรศัพท์ สมัยก่อนขอติดตั้งโทรศัพท์ตามบ้านแต่ละครั้ง

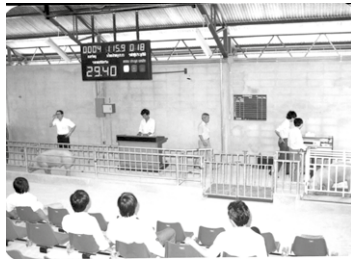

พัฒนาระบบชั่งน้ำหนักและประมูลสุกรโดยใช้คอมพิวเตอร์ให้กับอุตสาหกรรม การวิจัยที่ใช้ได้จริงเมื่อปี 2530

ผลงานระบบชั่งน้ำหนักรถบรรทุกชนิดดิจิตอล ปี 2528

หนึ่งในผลงานวิจัยสิ่งประดิษฐ์ ระบบตู้สาขาโทรศัพท์ขนาดเล็ก ที่ได้รับรางวัลรัชดาภิเษกสมโภชของจุฬาฯ ปี 2529

คิดค้นกลไกระบบการควบคุมลิฟต์โดยสารแบบกลุ่มให้กับบริษัทผลิตลิฟต์โดยสารของไทย

ระบบควบคุมการผสมอาหารสัตว์ที่สามารถใช้ได้จริงในอุตสาหกรรม

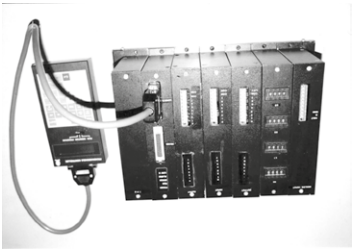

เครื่องควบคุมที่โปรแกรมได้ หรือ PLC

ผลงานการแต่งตำราและผลงานวิจัยต่างๆ

ยากมาก ราคาก็แพง ผมก็ร่วมกับบริษัทแห่งหนึ่ง ประดิษฐ์ตู้สาขาโทรศัพท์ขนาดเล็กในราคาย่อมเยาใช้ในสำนักงาน ทำเครื่องพริ้นต์รูปถ่ายจากฟิล์มสำหรับใช้งานในร้านอัดขยายรูปทั่วไป แล้วก็คิดทำกลไกระบบการควบคุมลิฟต์โดยสารแบบกลุ่มให้กับบริษัทผลิตลิฟท์โดยสารของไทย รวมทั้งยังเคยผลิตเครื่องผสมอาหารสัตว์ให้กับโรงงานอาหารสัตว์ขนาดใหญ่ เป็นการลดต้นทุน และสินค้าได้คุณภาพดี ทั้งหมดนี้กลายเป็นความสนุกอีกอย่างหนึ่งตอนเป็นอาจารย์”

จากจุดนี้เองทำให้อาจารย์กฤษดาได้สัมผัสการทำงานจริงในโรงงานต่าง ๆ ทำให้มองเห็นความต้องการที่แท้จริงของอุตสาหกรรม

เป็นที่มาของแนวคิดที่ว่า ต้องการจะทำงานวิจัยที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในอุตสาหกรรม

ก่อเกิด**ความฝัน**

"เทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นได้ก็เพราะคน"

‘ความฝัน’ ดูเหมือนเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ แต่การมีความฝันเป็นเหมือนพลังขับเคลื่อนให้เรามีแรงก้าวเดินต่อไป

หลังจากทำงานสอนและได้คลุกคลีกับการทำงานวิจัยให้กับโรงงานอุตสาหกรรมมากว่า 30 ปี อาจารย์กฤษดาก็ได้พบเป้าหมายใหม่ในชีวิตแล้ว นั่นคือ การสร้างบุคลากรที่เหมาะสำหรับอุตสาหกรรมไทย

“หลังจากได้ทำงานศึกษาวิจัย และมีโอกาสประดิษฐ์คิดค้นผลิตภัณฑ์ให้กับโรงงานอุตสาหกรรมไปใช้ประโยชน์ได้จริง ผมก็เริ่มมีแนวคิดว่าสักวันหนึ่งอยากจะสร้างบุคลากร เพื่อที่จะตอบสนองกับความต้องการของอุตสาหกรรม เพราะสิ่งประดิษฐ์หรือเทคโนโลยีก้าวล้ำต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่เกิดจากคนทั้งสิ้น

“จากการได้สัมผัสกับอุตสาหกรรมจริง ๆ ผมพบว่าเขาไม่ได้อยากได้คนที่เก่งเรื่องทฤษฎีมากมาย แต่คนที่เขาต้องการคือคนที่ทำงานได้จริง

“การสอบส่วนใหญ่จะวัดว่าเด็กมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ดีแค่ไหน แต่ไม่ได้วัดว่าทำงานเป็นหรือเปล่า ขณะเดียวกันด้วยสภาพความจริงที่เกิดขึ้นมีบัณฑิตจำนวนไม่น้อย พอเรียนจบทำงานไปได้ไม่นานก็ลาออก ไปเรียนต่อบ้าง ไปทำงานอย่างอื่นบ้าง แต่ไม่ได้ไปทำงานในอุตสาหกรรมจริง

สุรพงษ์ การะเกด นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) รุ่นแรก ที่สามารถคว้ารางวัล IDC RoboCon 2008 และร่วมทีมประเทศไทยไปแข่งขันที่ประเทศบราซิล เมื่อพฤษภาคม พ.ศ. 2551 และทำงานด้าน IT ที่ NTT Communications (Thailand) Co.,Ltd.

วุฒิพงษ์ ผาณิตเศรษฐกร นักศึกษาสาขาการจัดการอุตสาหกรรม (IM) รุ่นแรก ที่สามารถสร้างธุรกิจของตัวเองได้ (บริษัท ควอลิตี้ พลัส เอสเทติค อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด)

พบสุข บุญเสริม นักศึกษาสาขายานยนต์ (AE) รุ่นแรก ได้ไปแลกเปลี่ยนที่ TOHOKU University, Sendai เป็นเวลา 1 ปี และเข้าทำงานที่ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ เอเชีย แปซิฟิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ แมนูแฟคเจอริ่ง จำกัด (TMAP)

"เรื่องการผลิตคนนี้บ้านเราจะต่างจากญี่ปุ่น บัณฑิตของเขาหลังจากจบมหาวิทยาลัยแล้ว จะมีความพร้อมในการทำงานจริงได้มากกว่าบัณฑิตไทย ส่วนหนึ่งเป็นเพราะรูปแบบการเรียนการสอนของญี่ปุ่นที่เน้นการปฏิบัติจริง และเน้นการตั้งคำถามว่า 'ทำไม' และ 'อย่างไร' มากกว่าจะคิดถามหา 'อะไร' ขณะเดียวกันในหนึ่งเทอมเขาจะมีวิชาสัมมนา หรือวิชาที่ต้องใช้ห้องแล็บมากถึง 1 ใน 3 ของวิชาเรียนทั้งหมด และจะเป็นอย่างนี้ทุกเทอม

"อีกประการหนึ่ง ด้วยค่านิยมของสังคมไทย เรายกย่องคนเรียนเก่ง ถ้าเรียนดีต้องไปเรียนหมอ เรียนวิศวะ มาระยะหลังเลือกเรียนตามค่าตอบแทน ถ้าอาชีพไหนรายได้ดีก็จะกรูกันไปเรียน หรือสอบเข้าไปเรียนให้ได้ก่อน แล้วค่อยมาดูอีกทีว่าจะทำอาชีพอะไรต่อไปในอนาคต แต่สังคมญี่ปุ่น คนเรียนเก่งไม่จำเป็นต้องเรียนหมอ เรียนวิศวะ สิ่งที่เขาให้ความสนใจมากกว่าคือ เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) เขารู้ว่าชีวิตอนาคตจะเลือกเดินทางไหน แล้วถ้าจะไปทางนั้นจะต้องเรียนอะไร"

เด็กต้องปฏิบัติได้ คิดเป็นทำเป็น ตอบโจทย์อุตสาหกรรม บริหารจัดการได้... โจทย์ในการ 'สร้างคน' นี้ ค่อยๆ แจ่มชัดขึ้นในใจของอาจารย์กฤษดา

03 | สร้างคน

จุดเริ่มต้น**ของการสร้างคน**

ช่วยงาน ส.ส.ท.

หลังเรียนจบจากญี่ปุ่นกลับเมืองไทยได้ไม่นาน ช่วงชีวิตสำคัญอีกช่วงหนึ่งของอาจารย์กฤษดาก็ได้เริ่มต้นขึ้น เมื่อมีโอกาสได้มาช่วยงานที่สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. จากการชักชวนของรุ่นพี่นักเรียนเก่าญี่ปุ่นที่มีสายสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน กลายเป็นการทำงานให้กับ ส.ส.ท. อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ฯพณฯ สมหมาย ฮุนตระกูล, อาจารย์โงอิจิ โฮซุมิ ผู้ก่อตั้งและสนับสนุนการก่อตั้ง ส.ส.ท. เป็นประธาน ในพิธีเปิด สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) อย่างเป็นทางการ เมื่อ 24 มกราคม พ.ศ. 2516

สมาคมฯ แห่งนี้ ก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2516 จากความมุ่งมั่นตั้งใจและความร่วมมือร่วมใจของนักเรียนเก่าญี่ปุ่นและกลุ่มผู้ที่เคยไปฝึกงานโดยทุน ABK & AOTS ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยมีคุณสมหมาย ฮุนตระกูล และอาจารย์โงอิจิ โฮซุมิ ผู้ก่อตั้งสมาคม ABK อดีตประธานกรรมการสมาคมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ญี่ปุ่น-ไทย (JTECS)

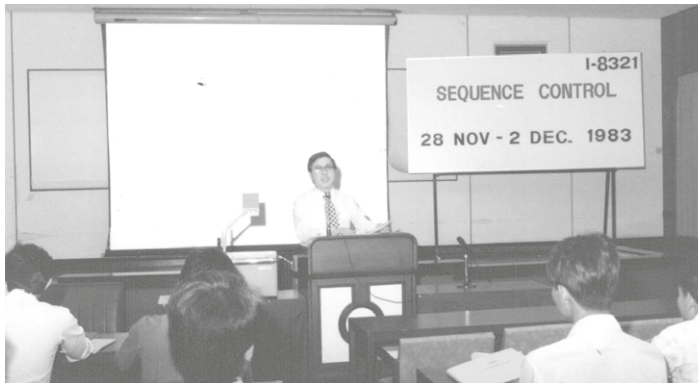

เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมให้กับ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย – ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท.

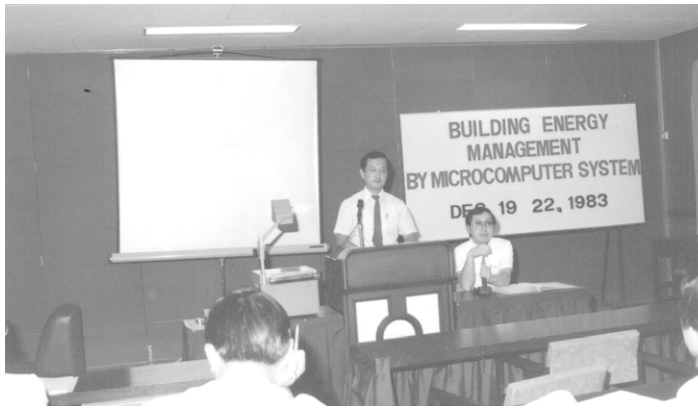

เป็นล่ามแปลให้กับการอบรมสัมมนาด้านการควบคุมพลังงานในอาคารโดยใช้คอมพิวเตอร์

วิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ ด้านเครื่องมือวัดอุตสาหกรรมที่ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย – ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท.

พาคณะจากอุตสาหกรรมไทยไปทัศนศึกษาดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น
เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีจากญี่ปุ่นสู่ประเทศไทย ปี 2538

เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง ส.ส.ท. วัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเผยแพร่และถ่ายทอดให้แก่บุคลากรไทย เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศไทย

"ผมทำงานให้กับ ส.ส.ท. ตั้งแต่ปี 2522 จุดเริ่มต้นมาจากรุ่นพี่ที่เคยเรียนด้วยกันที่ชิบะมาชักชวน ตอนแรกไปช่วยงานเฉย ๆ เป็นล่ามในงานสัมมนาบ้าง แปลเอกสารด้านเทคนิคบ้าง ต่อมาก็แปลหนังสือญี่ปุ่นเป็นไทย แต่งหนังสือวิชาการ ช่วยจัดงานสัมมนาต่าง ๆ กิจกรรมพวกนี้ผมชอบอยู่แล้ว ตอนอยู่ญี่ปุ่นก็เคยทำมาบ้าง พอมาเป็นอาจารย์พอมีเวลาก็เลยมาช่วยงานที่สมาคมฯ ช่วยงานไปด้วยก็ได้เรียนรู้ไปด้วย จากนั้นก็เลยติดพันยาว

"ตอนหลังผมมารับหน้าที่ในสมาคมหลายตำแหน่ง อนุกรรมการบ้าง กรรมการบริหารบ้าง เลขาธิการบ้าง อุปนายกบ้าง เวียนกันไป และได้ทำงานในโครงการต่าง ๆ ของ ส.ส.ท. เช่น โครงการประหยัดพลังงาน เครื่องมือวัดอุตสาหกรรม ศูนย์ข้อมูลอุตสาหกรรม การแข่งขันหุ่นยนต์ ฯลฯ แล้วแต่ว่าแต่ละปีจะมีแผนงานอะไร"

จากจุดเริ่มต้นที่อาจารย์กฤษดาได้เข้าไปช่วยงานที่ ส.ส.ท. อย่างแข็งขันนี้ ได้นำไปสู่โครงการ 'สร้างคน' ของ ส.ส.ท. ที่ใหญ่ที่สุดที่เคยริเริ่มทำในเวลาต่อมา

ฝันที่เป็นจริง :
กำเนิดสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ลงทุนด้านการศึกษา สร้างมหาวิทยาลัย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธีเปิดสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เมื่อ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2550

เหตุการณ์ต่าง ๆ มักมีจังหวะที่เหมาะสมของมันเสมอ

ถ้าไม่ใช่จังหวะเวลาของมันแล้ว ก็ยากที่ความสำเร็จจะมาเยือน แต่ถ้าจังหวะเวลาลงตัว ทุกอย่างก็สำเร็จลงได้ไม่ยาก ราวกับว่าสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกวางเวลาที่เหมาะสมของมันไว้แล้ว

ย้อนกลับไปจุดเริ่มต้นของสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. จุดมุ่งหมายหลักในการก่อตั้งคือการจัดสร้างเป็นสถาบันอุดมศึกษาในด้านเทคโนโลยีเฉพาะทางขึ้น แต่เนื่องจากติดขัดในเงื่อนไขที่

JTECS สนับสนุนการสร้าง TNI

ภาพแถวนั่งจากด้านซ้าย : ลำดับที่ 1 Mr.Doi ลำดับที่ 2 Mr.Aiko ลำดับที่ 3 คุณสุพงศ์ ชยุตสาหกิจ, ลำดับที่ 4 ผศ.ประยูร เชี่ยววัฒนา

ภาพแถวยืนจากด้านซ้าย : ลำดับที่ 1 Mr.Murayama ลำดับที่ 2 Mr.Hozumi ลูกชายอาจารย์ โงอิจิ โฮซุมิ (ผู้ก่อตั้ง และสนับสนุนการก่อตั้ง ส.ส.ท.) ลำดับที่ 3 รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์ , ลำดับที่ 4 Mr.Shimo OSAWA

Mr.Maeda ประธาน JTECS และประธานบริษัท Toray เดินทางมาไทยเพื่อติดตามการก่อตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

คณะผู้บริหารสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (TNI) เข้าพบ H.E. Mr.Shinzo ABE (ฯพณฯ นายชินโซ อาเบะ) นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เพื่อขอคำปรึกษาเรื่องการก่อตั้ง TNI เมื่อ 14 มีนาคม 2550

รัฐบาลในยุคนั้น (รัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร) ไม่อนุญาตให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเอกชน รูปแบบจึงกลายมาเป็นสมาคมแทน

แต่แม้เวลาจะผ่านไป เป้าหมายหลักนี้ยังไม่เปลี่ยนแปลง ต่อมา ส.ส.ท. ได้ซื้อที่ดินแปลงหนึ่งไว้ที่จังหวัดนครนายก พร้อมกับตั้งคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งมหาวิทยาลัย แต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ เนื่องจากต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูงและมีความเสี่ยงในการลงทุน

ในช่วงที่ ส.ส.ท. ดำเนินการมาได้ราว 30 ปีได้ก่อสร้างศูนย์ฝึกอบรมที่ถนนพัฒนาการ และดำเนินกิจการฝึกอบรมจนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในวงการอุตสาหกรรม ส.ส.ท.มีงบประมาณอยู่ส่วนหนึ่ง ประกอบกับภาคเอกชนของญี่ปุ่นมาลงทุนในเมืองไทยเป็นจำนวนมาก ความต้องการบุคลากรจึงเพิ่มสูงขึ้น กลายเป็นความประจวบเหมาะและลงตัวในทุกด้าน การเดินหน้าเรื่องการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาจึงเริ่มต้นขึ้นอีกครั้ง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธีเปิดสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เมื่อ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2550

“หลังจาก ส.ส.ท. ตั้งมาได้ 30 ปี จุดมุ่งหมายหลักคืออยากเป็นมหาวิทยาลัย เพียงแต่ไม่สบช่องเสียที ตั้งคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้อยู่หลายรอบ แต่ก็ไม่สำเร็จ

“ก่อนหน้านั้นสมาคมฯ ไปซื้อที่ดิน 140 ไร่ที่นครนายกเตรียมไว้แล้วเพื่อเตรียมสร้างมหาวิทยาลัย แล้วก็ตั้งคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดดำเนินการ ศึกษาแล้วศึกษาอีก แต่ก็ไม่มีใครกล้าฟันธง เพราะต้องลงทุนสูงและมีความเสี่ยงเรื่องการรับนักศึกษาไปเรียนที่ต่างจังหวัด

“จนกระทั่งปี 2548 เราตั้งคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ขึ้นมาชุดหนึ่ง ประกอบกับช่วงนั้นประเทศญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในประเทศไทยด้านอุตสาหกรรมยานยนต์ค่อนข้างมาก พร้อมกับเสียงสะท้อนว่าประสบปัญหาขาดแคลนวิศวกรและช่างเทคนิค ขณะที่ญี่ปุ่นมีโครงการเปิดโรงงานอีกจำนวนมาก มีความพยายามที่จะติดต่อเจรจากับรัฐบาลไทยในเรื่องนี้ แต่ก็ไม่มีความคืบหน้า จึงได้มาพูดคุยกับทางสมาคมฯ ซึ่งทางเราเองมีความตั้งใจอยากจะจัดสร้างมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว คุณสุพงศ์ ชยุตสาหกิจ นายกฯ ส.ส.ท. ในยุคนั้น จึงตัดสินใจเดินหน้าผลักดันจนในที่สุดความฝันก็เป็นจริง”

และนี่คือจุดเริ่มต้นของการเกิด ‘สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น’ หรือชื่อภาษาอังกฤษว่า ‘Thai-Nichi Institute of Technology’ (TNI) ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีเฉพาะทางขึ้น เพื่อป้อนบุคลากรให้แก่สถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมของไทย

ความท้าทายยิ่งใหญ่ของชีวิต

"เมื่อมีโอกาสก็ต้องทำ ถ้าไม่ทำก็ไม่มีโอกาสได้ทำ"

ระหว่างความฝันอันท้าทายกับบั้นปลายชีวิตการทำงานอันสงบสุข เป็นคุณจะเลือกอย่างไหน?

สำหรับคนส่วนใหญ่ ชีวิตในวัยใกล้เกษียณ คือการเตรียมละวางจากภาระการงานที่เหน็ดเหนื่อยมาทั้งชีวิต

น้อยคนนักที่จะเริ่มต้นทำสิ่งใหม่ ๆ ในช่วงเวลาสุดท้ายของการทำงานนี้

แต่อาจารย์กฤษดาคือหนึ่งในน้อยคนนั้น

เมื่อ ส.ส.ท. ตัดสินใจเดินหน้าจัดสร้างสถาบันการศึกษาเฉพาะทางแบบเต็มสูบ ก็ถึงคราวต้องเฟ้นหาผู้นำที่จะมาขับเคลื่อนภารกิจนี้ให้ไปถึงเป้าหมาย

ขณะนั้นอาจารย์กฤษดาทำงานเป็นอาจารย์ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาแล้วเป็นเวลา 31 ปี เหลืออีกเพียงแค่ 4 ปีก็จะเกษียณอายุราชการ แต่เมื่อความฝันในการสร้างคนที่เฝ้ารอมานานอยู่ตรงหน้า อาจารย์กฤษดาจึงไม่รีรอที่จะตัดสินใจ เพื่อมาบุกเบิกงานใหม่ที่มีความท้าทายกว่า นั่นคือการก่อตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นนี้ให้เป็นผลสำเร็จ

เมื่อปี 2548 รศ. กฤษดา วิศวธีรานนท์ (ลำดับที่ 2 จากด้านขวามือ) ศ.ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (ลำดับที่ 3 จากด้านขวามือ) และคณะจาก JTECS ไปดูงานที่มหาวิทยาลัย Thanglong เมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนเล็กๆ ที่สร้างโดยนักเรียนเก่าญี่ปุ่น (Dr. Hyun Mui ลำดับที่ 4 จากด้านขวามือ) เป็นต้นแบบ และสร้างความมั่นใจในการสร้าง TNI ในปีต่อมา

แถลงข่าวการจัดตั้ง TNI และรับมอบใบอนุญาตการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
เมื่อ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ที่โรงแรมเวสติน แกรนด์ สุขุมวิท
ภาพจากซ้าย: ท่านเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย, ประธาน JCC, คุณสุพงศ์ ชยุตสาหกิจ, ศ.ดร.วิจิตร ศรีสะอ้าน รมต.กระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น, รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์, ประธาน JETRO และ รศ.ดร. สุจริต คูนธนกุลวงศ์

รศ.กฤษดาดูความคืบหน้าการก่อสร้างอาคารสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มกราคม พ.ศ. 2550

พิธีเปิดอาคารสถาบันฯ และรับมอบโฉนดที่ดินจาก ส.ส.ท. และมอบทุนการศึกษาให้นักศึกษารุ่นแรก เมื่อ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2550

การปฐมนิเทศนักศึกษาปี 2551 โดยมี รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์ (กลาง) อาจารย์ พรอนงค์ นิยมค้า โฮริคาวา รองอธิการบดี (ท่านที่ 3 จากซ้าย) รศ.พูลพร แสงบางปลา คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ท่านที่ 5 จากซ้าย) อาจารย์รังสรรค์ เลิศในสัตย์ คณบดีคณะบริหารธุรกิจ (ท่านที่ 2 จากซ้าย) ร.ศ. เพ็ญแข ประจนปัจจนีก ผู้อำนวยการสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา (ท่านที่ 6 จากซ้าย) ได้ให้โอวาทแก่นักศึกษาใหม่

"ผมมองว่าเป็นความท้าทาย เพราะตลอดการทำงานที่ผ่านมา ผมตั้งปณิธานไว้ในใจว่า อยากจะสร้างบุคลากรที่ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมไทย แต่ก็ไม่มีโอกาส เพราะหลังจากได้เป็นอาจารย์มากว่า 30 ปี ได้สังเกตเห็นว่า เด็กวิศวะส่วนใหญ่ที่เรียนจบไป ไม่ค่อยไปทำงานในอุตสาหกรรมเท่าไหร่ พูดง่าย ๆ คือ ไม่ได้ทำงานตรงกับสายที่เรียนมา น้อยคนที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรม

"จุดนี้ผมรู้สึกว่าเป็นความสูญเสีย บ้านเรามีคณะวิศวะหลายสถาบันมาก แต่บัณฑิตที่เรียนจบไปกลับไม่ค่อยได้ใช้ความรู้เพื่อไปตอบสนองอุตสาหกรรม เด็กที่เรียนวิศวะก็ไม่ได้คิดว่าจะเป็นช่าง แต่เรียนเพราะคนมองว่าเท่ เรียนเพราะเก่ง เรียนจบก็ไม่ได้อยากทำงานในโรงงาน เพราะมองว่าต้องทำงานงานหนัก กลายเป็นว่าเรียนจบไปแล้วก็ไม่ได้ไปช่วยพัฒนาวงการอุตสาหกรรม พัฒนาประเทศสักเท่าไหร่

"เป้าหมายส่วนตัวในใจของผม คืออยากให้มีสถาบันขึ้นมาสักแห่งหนึ่ง เพื่อสร้างบุคลากรเฉพาะทาง เป็นเป้าหมายที่คิดในใจมาตั้งนานแล้ว แต่ไม่มีโอกาส ตอนนี้มีโอกาส เสี่ยงหน่อยแต่ก็ต้องทำ ถ้าไม่ทำตอนนี้ก็ไม่มีโอกาสได้ทำแล้ว"

แนวคิด **Monozukuri**

"เรียนรู้จากการได้ลงมือทำ ไม่ใช่เรียนรู้จากการอ่านหนังสือ"

เมื่อมีโจทย์ที่ชัดเจนว่า ต้องการสร้างบุคลากรที่ปฏิบัติงานได้ ตอบโจทย์อุตสาหกรรมได้ แนวคิดหนึ่งที่นำมาใช้ในการสร้างหลักสูตร และกลายเป็นจุดเด่นของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น คือการนำแนวคิด Mono-zukuri มาปรับใช้ ซึ่งแนวคิดนี้เป็นหลักการพัฒนาคนในภาคอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้

จากแนวคิดนี้นำไปสู่รูปแบบการเรียนการสอนที่โดดเด่นของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น นั่นคือการเรียนแบบลงมือทำเอง การเรียนจากการทำโครงงาน การเรียนแบบ 5 จริง และการเรียนจากสหกิจศึกษา หลาย ๆ วิชาที่สอนจะให้นักศึกษาได้มีโอกาสลงมือทำจริง ไม่ว่าจะเป็นการแก้โจทย์ การทำโครงงาน เรียนรู้จากเรื่องจริง ของจริง สถานที่จริง ทฤษฎีที่ใช้จริง กฎระเบียบจริง สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจริงในองค์กร (Work-Based Learning) โดยให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริงเต็มเวลาจากการทำงานในสถานประกอบการอย่างมีหลักการและเป็นระบบ เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจบแล้วมีโอกาสได้งานทำทันที

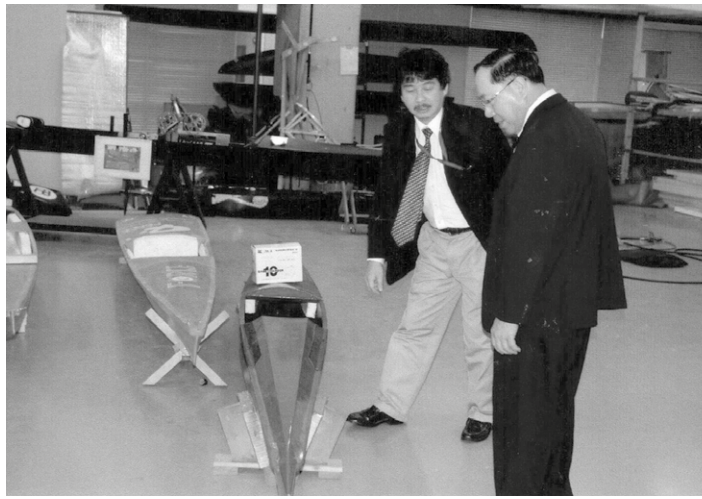

รศ.กฤษดา ไปดูงานการเรียนการสอนแบบ Monozukuri ที่มหาวิทยาลัย Monotsukuri ประเทศญี่ปุ่น (ในภาพนักศึกษาปี 1 สร้างเรือเอง) ทำให้เกิดความเข้าใจวิธีการสอนจึงนำมาประยุกต์ใช้ที่ TNI

นักศึกษา TNI คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้ลงมือสร้างรถ Student Formula ได้ด้วยตนเองและเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและประเทศญี่ปุ่น

"แนวคิดนี้ผมนำมาจากญี่ปุ่น ซึ่งเน้นการเรียนรู้จากการได้ลงมือทำ ไม่ใช่เรียนรู้จากการอ่านหนังสือ ที่จริงสถาบันในบ้านเราหลายแห่งก็มีการผสมผสานแนวคิดนี้เข้าไปในหลักสูตร แต่ไม่มีการเน้นเป็นกิจจะลักษณะ แต่สถาบันของเราจะเน้นมากเรื่องการผลิตคนที่ต้องทำงานได้ โดยมุ่งหวังเพื่อให้ทำงานในอุตสาหกรรม

"เราจะให้เด็กไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาหรือฝึกงานหนึ่งเทอม คือประมาณ 4 เดือน ซึ่งเขาจะได้ไปทำงานจริง ไม่ใช่ไปแค่ฝึกหรือเรียนรู้ เราจะกำหนดเลยว่าเด็กจะต้องทำงานมีผลงาน กลับมาต้องมีรายงานหน้าชั้น ไม่เฉพาะสาขาด้านวิศวะเท่านั้น แม้แต่สาขาบริหารธุรกิจ เด็กของเราเคยไปทำงานโดยสามารถลดต้นทุนให้โรงงานได้ บริษัทก็ชอบใจว่าเด็กเราเก่ง ทำงานเป็น ก็อยากให้ส่งเด็กไปฝึกอีก หรือเด็กไอทีก็ได้เขียนโปรแกรมจริง ๆ บางคนได้ออกไปพบลูกค้าด้วย เป็นการเรียนรู้จากของจริง และเรื่องจริง ณ สถานที่ทำงานจริง

นักศึกษา TNI คณะวิศวกรรมศาสตร์ เข้าร่วมการแข่งขันประดิษฐ์กลไกอัจฉริยะ Karakuri ที่มหาวิทยาลัยโมโนซุคุริ ประเทศญี่ปุ่น ในปี 2552

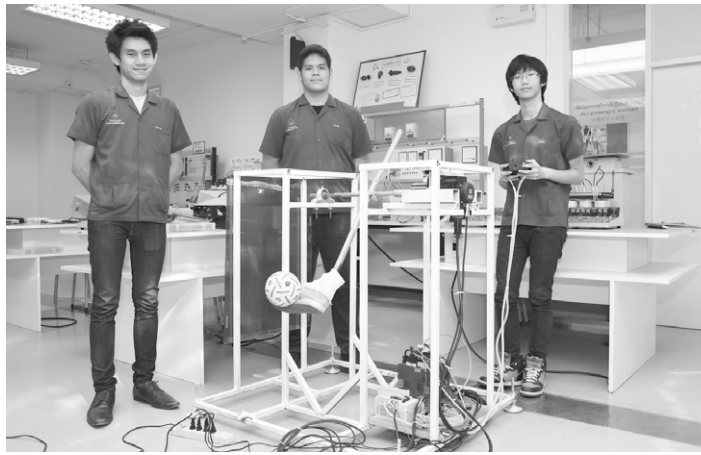

นักศึกษา TNI คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้ลงมือสร้างหุ่นยนต์เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่างๆ

นักศึกษา TNI คณะบริหารธุรกิจ เรียนรู้แบบ Monozukuri และลงมือสร้างธุรกิจได้เอง ภายใต้โครงการ Junior Entrepreneur

นักศึกษา TNI คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ(IT) สาขาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (MT) เรียนรู้แบบ Monozukuri ด้วยการลงมือทำเอง (ในภาพนักศึกษากำลังวาดภาพไม่เหมือน ของ รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์)

นักศึกษา TNI ไปเรียนรู้การทำงานจริงในอุตสาหกรรมเป็นระยะเวลา 4 เดือน ภายใต้โครงการสหกิจศึกษา

ตัวอย่างของการเรียนการสอนแบบ Monozukuri ที่สอนให้นักศึกษาเรียนรู้โดยได้ลงมือทำเอง เรียนรู้จากการสร้างของเป็นทีม เช่น รถแข่ง Student Formula หุ่นยนต์กู้ภัย รถประหยัดพลังงาน เครื่องกลไกอัจฉริยะ Karakuri เป็นต้น

"การเรียนทฤษฎี การอ่านตำราก็สำคัญนะ เพราะมันคือพื้นฐาน จะเรียนในห้องเรียนหรือศึกษาเองก็ได้ แต่เมื่อเรียนจบแล้ว เด็กต้องเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ด้วย"

จากการดำเนินงานมากว่า 7 ปี ปัจจุบันสถาบันฯ ได้รับการสนับสนุนทางด้านสถานที่ ฝึกงานจากองค์กรและบริษัทต่างๆ โดยเฉพาะบริษัทญี่ปุ่นมากกว่า 400 องค์กร มีนักศึกษาเข้าร่วมการฝึกงานและสหกิจศึกษามากกว่า 500 คนต่อปี

ริเริ่ม **Robot Contest**

การเรียนรู้คือการลงมือทำ

ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการเรียนรู้จากการลงมือทำ คือการแข่งขันประดิษฐ์หุ่นยนต์ ซึ่งปัจจุบันแพร่หลายตามสถาบันการศึกษาทุกระดับของไทย แต่กว่าจะได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางเช่นทุกวันนี้ บุคคลหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการริเริ่มจัดการแข่งขันหุ่นยนต์ในประเทศไทยก็คืออาจารย์กฤษดา วิศวธีรานนท์ ผู้นี้นี่เอง

"แนวคิดหลาย ๆ อย่างของผมมาจากญี่ปุ่น การจัดแข่งขันหุ่นยนต์ก็เป็นหนึ่งในนั้น ก่อนหน้านี้ทีวี NHK ของญี่ปุ่นมีรายการโทรทัศน์การแข่งขันหุ่นยนต์ ซึ่งคนญี่ปุ่นนิยมชื่นชอบกันมาก แต่หุ่นยนต์ของญี่ปุ่นไม่ใช่หุ่นยนต์ที่มีลักษณะคล้ายคน สามารถเดินไปเดินมาเหมือนที่เราเห็นในหนังหรือละคร แต่เป็นการสร้างเครื่องจักรอัตโนมัติขึ้นมาแข่งขันกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ยกตัวอย่างเช่น ทำหุ่นยนต์เตะฟุตบอล หุ่นยนต์แข่งรักบี้ หุ่นยนต์เตะตะกร้อ เป็นต้น

"การแข่งขันหุ่นยนต์ เอ็นเอชเค โรโบคอน (NHK Robocon) ในญี่ปุ่นจะจัดแข่งขันเฉพาะนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาในประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น ตอนหลัง NHK ต้องการให้การแข่งขันในระดับอุดมศึกษาเป็นการแข่งขันในระดับนานาชาติ จึงเชิญทีมจากประเทศต่าง ๆ เข้าร่วม ซึ่งทาง NHK ได้มอบหมายให้ ส.ส.ท. เป็นผู้คัดเลือกทีมจากประเทศไทย จึงให้ ส.ส.ท. จัดการแข่งขันหุ่นยนต์เพื่อหาตัวแทนจากประเทศไทยส่งไปแข่ง

การแข่งขัน TPA Robot Contest ระดับมหาวิทยาลัย ให้ใช้ PLC และ Servo ซึ่งเป็นอุปกรณ์อุตสาหกรรม ในการสร้างหุ่นยนต์มาแข่งขันกัน ปี 2548 เป็นเกมการแข่งขันหุ่นยนต์ตีลูกกอล์ฟให้ลงหลุม

การแข่งขันโรบอตเต้นรำ (Robo Dance) ของนักเรียนมัธยมสร้างหุ่นยนต์ให้เต้นรำประกอบดนตรี และนักเรียนก็ร่วมเต้นด้วยเพิ่มความสนุกสนานในการแข่งขัน

การแข่งขัน TPA Robot Contest ระดับมหาวิทยาลัย มีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 50 ทีม แต่ละทีมสร้างหุ่นยนต์ 2 ตัว ตัวหนึ่งเป็นหุ่นยนต์อัตโนมัติทำงานได้เองโดยไม่ต้องบังคับ อีกตัวหนึ่งเป็นหุ่นยนต์ควบคุมด้วยมือ กติกาจะเป็นโจทย์ใหม่แตกต่างกันทุกปี

ที่ญี่ปุ่น ในครั้งนั้นผมรับหน้าที่เป็นประธานการจัดแข่งขัน เนื่องจากเป็นกิจกรรมตรงกับวิชาการสร้างเครื่องจักรอัตโนมัติ ซึ่งผมสอนอยู่ที่จุฬาฯ ในขณะนั้นพอดี

การแข่งขันหุ่นยนต์เป็นตัวอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนตามหลัก Monozukuri “การให้เด็กสร้างหุ่นยนต์มาแข่งกันนี้ ไม่ใช่แค่เล่นสนุก ๆ แต่จริง ๆ มันแฝงด้วยการเรียนรู้ หรือจริง ๆ ก็คือแนวคิด Monozukuri นั่นเอง โดยให้เด็กได้เรียนรู้โดยการลงมือทำ เพราะกว่าจะทำหุ่นยนต์ได้ต้องเรียนรู้หลายเรื่อง ทั้งเรื่องมอเตอร์ เซ็นเซอร์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ กลไกต่าง ๆ และคอมพิวเตอร์ ไม่มีใครรู้คนเดียวทุกเรื่องจึงต้องทำงานกันหลายคนเป็นทีม ต้องค้นคว้าหาความรู้และข้อมูลกันเอง เมื่อสร้างเสร็จแล้วก็มาแข่งขันกัน ซึ่งเด็กก็ชอบ เพราะจะได้เทียบฝีมือกับคนอื่น และพัฒนาปรับปรุงผลงาน

การแข่งขันโรบอตยุวชนสำหรับนักเรียนมัธยม

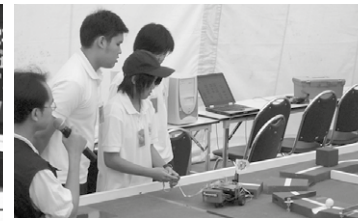

การแข่งขันโรบอตยุวชนระดับมัธยมศึกษา ของ ส.ส.ท. มีผู้เข้าแข่งขันทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แข่งขันกันอย่างสนุกสนาน

ทีมไทยเข้าแข่งขัน ABU Robot Contest ที่ประเทศญี่ปุ่น

นักศึกษาชมรมหุ่นยนต์ (TNRC) จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นเข้าร่วมการแข่งขันหุ่นยนต์เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ณ MCC Hall เดอะมอลล์บางกะปิ โดยมี รศ. กฤษดา วิศวธีรานนท์ อธิการบดีให้เกียรติร่วมถ่ายภาพหลังจบการแข่งขัน ทีม TNI Senior Robot ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันหุ่นยนต์สนุกเกอร์ (TPA Robo Snooker Competition 2014)

ทีมนักศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นได้รับรางวัลชนะเลิศจากการแข่งขัน TPA Robo Hoop Takraw Competition 2011)

ให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ เด็กจะได้ทั้งความรู้และความสนุก เป็นวิธีการจูงใจให้เขาเรียนโดยไม่ต้องบังคับ และสิ่งที่เขาได้เรียนรู้มันคือของจริง ต้องลงมือทำจริงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย”

ทุกวันนี้นอกเหนือจากการจัดแข่งขันหุ่นยนต์ชิงแชมป์ประเทศไทย โดย ส.ส.ท. เป็นประจำทุกปี แนวคิดนี้ยังได้รับการยอมรับจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้จัดให้มีการประกวดแข่งขันหุ่นยนต์ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งทางสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ก็ให้การยอมรับ และการแข่งขันหุ่นยนต์ระดับอาชีวศึกษาที่กรมอาชีวะให้การสนับสนุน ปัจจุบันมีการจัดการแข่งขันหุ่นยนต์ เพื่อคัดเลือกตัวแทนไปเข้าร่วมการแข่งขันหุ่นยนต์ในระดับนานาชาติ (ABU Robot Contest) โดยจะมีประเทศที่เป็นสมาชิกของเอบียูหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพในทุกปี ซึ่งยังคงจัดการแข่งขันอยู่จนถึงทุกวันนี้

สื่อสารดีมีชัยไปกว่าครึ่ง

"รู้ภาษาญี่ปุ่น เก่งทักษะสื่อสาร"

นอกเหนือจากการปฏิบัติได้จริงแล้ว ภาษาก็เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญในการทำงาน จุดเด่นอีกอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนในสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น คือการเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับปริญญาตรีในทุกคณะ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ นักศึกษาทุกคนต้องเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาบังคับ ตลอดจนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมองค์กรของญี่ปุ่น เพื่อให้ง่ายต่อการปรับตัวให้เข้ากับการทำงานในบริษัทญี่ปุ่น

"ผมมีความคิดว่า ถ้าเราสร้างเด็กที่รู้ภาษาญี่ปุ่น น่าจะมีความต้องการในอุตสาหกรรม สอบถามไปที่บริษัทญี่ปุ่นต่าง ๆ เขาก็บอกว่าอยากได้มาก เพราะวิศวกรไทยที่พูดญี่ปุ่นได้ยังไม่มี หรือมีก็ต้องรอให้ไปเรียนที่ญี่ปุ่นกลับมา ถ้าเราสามารถผลิตเด็กที่พูดภาษาญี่ปุ่นได้ ทางเขาก็สนใจรับเข้าทำงานอย่างแน่นอน

"จากข้อมูลตรงนั้น ทำให้เราบรรจุวิชาภาษาญี่ปุ่นเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาตรีในทุกคณะ นักศึกษาทุกคนจะได้เรียนภาษาญี่ปุ่นกับอาจารย์ญี่ปุ่น เราไม่ได้เน้นว่าทุกคนต้องเก่งภาษาญี่ปุ่น แต่อย่างน้อยเขาต้องสื่อสารในระดับการทำงานได้ และมีการสอนเรื่องวัฒนธรรมองค์กรญี่ปุ่นด้วย ทำให้นักศึกษามีความรู้เรื่องประเทศญี่ปุ่น ได้เรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร วัฒนธรรมการทำงานแบบญี่ปุ่น ถึงแม้เขาอาจจะทำงานไม่เก่งมาก แต่ก็สามารถทำงานในบริษัทญี่ปุ่นได้ โดยไม่ต้องเสีย

นักศึกษา TNI มีโอกาสได้เดินทางไปศึกษาแลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยที่มีการลงนามความร่วมมือระหว่างกัน (MOU) 45 แห่งในประเทศญี่ปุ่น

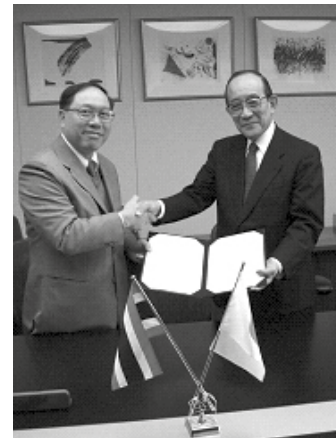

MOU แรกกับมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น Shibaura University และต่อมาได้ลงนามกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในญี่ปุ่นอีก 45 แห่ง

นักศึกษาจากประเทศญี่ปุ่นเดินทางมาศึกษาแลกเปลี่ยนที่ TNI ภายใต้โครงการ TNI Summer Program

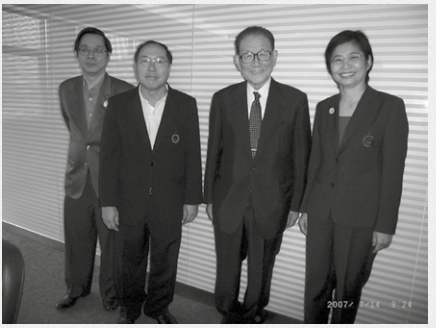

Prof. Yoneo Ishii จากมหาวิทยาลัยเกียวโต นักวิชาการที่มีชื่อเสียงของญี่ปุ่น มาเยือน TNI และได้ให้คำแนะนำในการสอนภาษาญี่ปุ่นให้แก่ช่างเทคนิค วิศวกรที่มีเวลาเรียนน้อยจนสามารถสื่อสารได้ ให้กับ TNI

ห้องปฏิบัติการทางภาษา หรือ Chat Room เป็นห้องที่เปิดให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นและอังกฤษ

นักศึกษา TNI เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ของประเทศญี่ปุ่น เช่น การเต้นรำโยสะโกอิ (Yosakoi) การพับกระดาษโอริงามิ (Origami)

เวลาปรับตัวมาก นี่น่าจะเป็นจุดเด่นอีกอย่างหนึ่งของสถาบันเรา

"เมื่อพูดถึงการสื่อสาร เราไม่ได้หมายถึงภาษาอย่างเดียว แต่เราจะเน้นทักษะการสื่อสารด้วย นักศึกษาต้องสามารถรวบรวมความคิด และพูดให้คนอื่นเข้าใจได้ นี่เรียกว่าการสื่อสาร ซึ่งอาจารย์ของเราจะฝึกเรื่องนี้ให้กับนักศึกษากันมาก"

โรงเรียนสอนภาษาและวัฒนธรรม ABK ที่โตเกียว ประเทศญี่ปุ่นรับนักศึกษา TNI ไปเรียนภาษาญี่ปุ่นในช่วงปิดภาคเรียนประมาณช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมของทุกปี

นักศึกษา TNI สามารถพูดคุยกับผู้บริหารบริษัทโทเรฯ ของญี่ปุ่นที่มาเยี่ยมสถาบัน

นอกจากนั้นแล้ว ทางสถาบันฯ ยังได้ทำสัญญาร่วมมือทางการศึกษา (MOU) กับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศญี่ปุ่น มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์กับมหาวิทยาลัยคู่มิตรในประเทศญี่ปุ่น โครงการแลกเปลี่ยนนี้ทำให้นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายน้อย บางครั้งมีทุนสนับสนุน อาจารย์มหาวิทยาลัยคู่มิตรเหล่านี้จะดูแลนักศึกษาเป็นอย่างดี นักศึกษาจะได้เรียนรู้เรื่องญี่ปุ่นจากสถานที่จริงเรื่องจริง ได้รู้จักกับเพื่อนนักศึกษาญี่ปุ่น ได้ประสบการณ์อย่างดีและคุ้มค่ามาก นอกจากนี้ยังมีโครงการเรียนภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นระยะสั้นที่ประเทศญี่ปุ่นซึ่งมักจะจัดให้ไปในระหว่างปิดภาคเรียน จึงไม่เสียเวลาเรียนที่สถาบันแต่อย่างใด

04 | สร้างชื่อ

เกียรติประวัติ**สูงสุดของชีวิต**

รับเครื่องราชฯ ชั้นสูง จากสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่น

ในประเทศญี่ปุ่น ใครสักคนจะโดดเด่นขึ้นมาได้ก็ด้วยการทำความดี ด้วยการสร้างผลงานออกมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องเชิดชู

ตลอดเวลาที่ทำงานด้านการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง อาจารย์กฤษดาได้สร้างผลงานมาแล้วมากมาย จากการทำงานสอนและงานวิจัย รวมไปถึงการทำงานให้กับสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) มาอย่างยาวนาน และมีส่วนสำคัญในการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นจนเป็นผลสำเร็จ เมื่อปี พ.ศ. 2549 ทำให้ รศ.กฤษดา วิศวธีรานนท์ ในฐานะอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับ The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon ประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2557 เนื่องด้วยอุทิศตนส่งเสริมสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นตลอดมา ซึ่งรางวัลดังกล่าวเป็นรางวัลพระราชทานที่สมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นทรงมอบแด่ข้าราชการและบุคคลตัวอย่าง ที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมญี่ปุ่น

“เมื่อได้ทราบข่าวว่าได้รับเลือกให้เข้ารับเครื่องราชฯ ดังกล่าวนี้ ผมรู้สึกปลาบปลื้มยินดีเป็นอย่างยิ่ง เพราะน้อยคนที่จะได้รับเกียรตินี้ ประการสำคัญที่ทำให้ได้รับเลือก น่าจะเป็นเพราะการดำเนินการเปิด

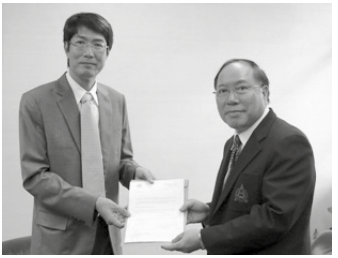

Mr. Kiminori Iwama อัครราชทูตฝ่ายเศรษฐกิจประจำสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยนำสารการได้รับเครื่องราชฯ มามอบให้เมื่อ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

เครื่องราชฯ The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จนเป็นผลสำเร็จ สถานศึกษาของเราเปิดสอนเกี่ยวกับญี่ปุ่นทั้งหมดมากว่า 7 ปี ไม่ว่าจะเป็นภาษาหรือวัฒนธรรมมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์กับมหาวิทยาลัยในญี่ปุ่น มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทยญี่ปุ่นอยู่เสมอและที่สำคัญนักศึกษาไทยที่จบจากสถาบันของเรา สามารถไปทำงานหรือศึกษาต่อในประเทศญี่ปุ่น ประกอบกับการที่ผมเองเรียนจบที่มหาวิทยาลัยเกียวโต และได้มีโอกาสเป็นอาจารย์สอนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ได้ทำหน้าที่ในการประสานงานกับทางญี่ปุ่นเสมอ พูดง่าย ๆ ว่ากิจกรรมที่ทำมาโดยตลอดเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น จึงได้รับการเสนอชื่อจากสถานทูตญี่ปุ่นในไทย ให้เข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในครั้งนี้

"การได้รับเกียรติในครั้งนี้ ผมถือว่าเป็นสิ่งที่สามารถนำมาใช้การประชาสัมพันธ์สถาบันของเราให้ทั่วโลกรู้ว่าทางญี่ปุ่นได้รับรองผลงานนี้แล้ว และเป็นการประชาสัมพันธ์สถาบันฯ ให้เป็นที่รู้จักในญี่ปุ่นมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการที่นักศึกษาจะได้มีโอกาสในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพหรือเรียนต่อในประเทศญี่ปุ่นได้มากขึ้น"

ปลายทางของชีวิตมอบให้การศึกษา

"หลักสูตรที่ถูกต้องควรเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม
และตอบสนองความต้องการของสังคม"

ในชีวิตการทำงานที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่าอาจารย์กฤษดาได้ทุ่มเทเพื่อการศึกษามาตลอดทั้งชีวิต ทั้งในบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ทำงานสอนมากว่า 30 ปี และนักวิชาการผู้ริเริ่มบุกเบิกการจัดสร้างสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นจนประสบความสำเร็จ รวมทั้งดำรงตำแหน่งอธิการบดีของสถาบันแห่งนี้

สำหรับอาจารย์กฤษดาแล้ว ความสำเร็จที่ผ่านมาเป็นเพียงส่วนเสี้ยวเดียว เส้นทางการทำงานยังอีกยาวไกล จึงขอปวารณาตนที่จะใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ เพื่อทำงานในวงการการศึกษาต่อไป

"ชีวิตที่เหลืออยู่ของผมก็คงอยู่ในวงการศึกษานี้ต่อไป ผมยังมีสิ่งที่อยากทำอีกเยอะมาก เรื่องหนึ่งที่อยากทำมาก คือการสร้างความร่วมมือกับอุตสาหกรรม (Industrial Linkage) ซึ่งตรงนี้แม้สถาบันเราได้ทำไปบางส่วนแล้ว แต่ก็ยังทำได้ไม่มากนัก โดยนักศึกษาไปฝึกงานหรือสหกิจศึกษาในธุรกิจอุตสาหกรรม อาจารย์ให้บริการด้านวิชาการแก่อุตสาหกรรม หรือทำวิจัย สร้างผลิตภัณฑ์ร่วมกับสถานประกอบการอุตสาหกรรม พูดง่าย ๆ คือมีความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดองค์ความรู้หรือผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้งานได้จริง

ดูงานการทำแม่พิมพ์โลหะในโรงงานอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในไทย พบว่าการทำแม่พิมพ์เป็นเทคโนโลยีที่สำคัญของอุตสาหกรรมยานยนต์และไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ไทยจะขาดไม่ได้

รับทราบปัญหาของอุตสาหกรรมเพื่อนำมาวิจัยปรับปรุงหรือสอนนักศึกษา

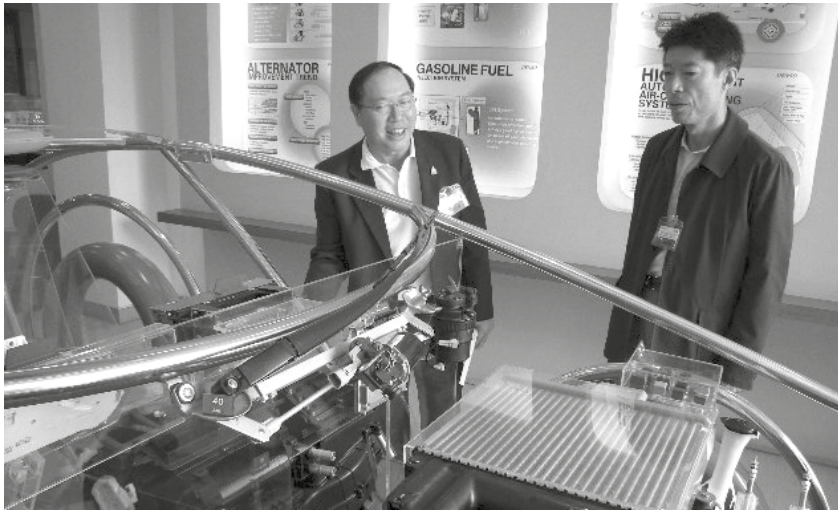

ศึกษาเทคโนโลยีใหม่ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรม

"งานวิจัยที่ดีจะต้องตอบโจทย์ของอุตสาหกรรม แต่โจทย์จากอุตสาหกรรมเราจะได้มาอย่างไร ถ้าเราไม่วิ่งไปหาเขา ตอนที่เราส่งนักศึกษาไปสหกิจศึกษา อาจารย์ก็ต้องไปติดตามไปนิเทศการฝึกงานด้วย ทำให้ได้สัมผัสกับสถานประกอบการ และเริ่มมีโจทย์เข้ามา ถ้าเราตอบโจทย์เขาได้ สามารถแก้ปัญหาให้เขาได้ ทำวิจัยให้เขาได้ อีกหน่อยสถานประกอบการ

หลักสูตรที่ดีควรเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม และตอบสนองความต้องการของสังคม

ต่าง ๆ ก็จะส่งโจทย์มาให้เราเรื่อย ๆ เกิดเป็นวงจร ทำให้มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว มหาวิทยาลัยกับภาคเอกชนของญี่ปุ่นเขาจะรวมตัวกันมาก แต่บ้านเรายังไปไม่ถึงตรงนั้น ยังต่างคนต่างอยู่ ผมอยากให้สถาบันสามารถตอบโจทย์ของอุตสาหกรรมให้ได้

"หลักสูตรที่ดีควรเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม และตอบสนองความต้องการของสังคม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปไม่หยุดนิ่ง ถ้าสถาบันการศึกษาไม่ปรับตัว ก็จะตามโลกไม่ทัน บัณฑิตที่จบไปก็จะไม่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ นี่คือโจทย์ที่ฟังดูง่าย แต่ทำยากมาก"

ภารกิจการสร้างคนยังเพิ่งเริ่มต้น หนทางข้างหน้ายังอีกยาวไกล แต่อาจารย์กฤษดาไม่ย่อท้อ และขอมุ่งมั่นสานฝันภารกิจนี้ต่อไป

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

สถาบันอุดมศึกษามิติใหม่ สไตล์ญี่ปุ่น แบบ Monozukuri
สร้างนักคิด ผลิตนักปฏิบัติ สร้างนักประดิษฐ์ ผลิตนักบริหาร

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น หรือ TNI เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ก่อตั้งโดยสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ แก่บุคลากรไทย เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศไทยมานานกว่า 4 ทศวรรษ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ส.ส.ท. ได้ขยายการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และสร้างชื่อเสียงในหลายด้าน อาทิ การจัดการอบรมสัมมนาด้านเทคโนโลยีและการจัดการ การจัดสอนภาษาต่างประเทศ การให้บริการสอบเทียบเครื่องมือวัดอุตสาหกรรมและวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม การจัดพิมพ์หนังสือและวารสารทางด้านเทคโนโลยีและการจัดการสมัยใหม่ รวมทั้งการให้คำปรึกษาแก่สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรม

จากประสบการณ์และความเชี่ยวชาญดังกล่าว จึงทำให้คณะกรรมการบริหาร ส.ส.ท. มีดำริที่จะจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในด้านเทคโนโลยีเฉพาะทางขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมของไทย ต่อมาในปี 2548 ส.ส.ท. จึงได้ดำเนินโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้น ในนาม ‘สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น’ หรือในชื่อภาษาอังกฤษว่า ‘Thai-Nichi Institute of Technology’ และเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2549 สถาบันฯ ได้รับอนุญาตการจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาแห่งใหม่ และเริ่มเปิดการเรียนการสอนภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ในหลักสูตร

ต่าง ๆ ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโทที่เน้นเทคโนโลยีด้านวิศวกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริหารจัดการที่จำเป็นสำหรับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย

ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท 3 คณะ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ รวม 19 สาขา ดังนี้

- คณะวิศวกรรมศาสตร์ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ได้แก่ สาขาวิศวกรรมยานยนต์ (AE) สาขาวิศวกรรมการผลิตและออกแบบ (PE) สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (CE) สาขาวิศวกรรมอุตสาหการและโลจิสติกส์ (IE) สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ระบบอัจฉริยะ และเมคคาทรอนิกส์ (EE) และหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีวิศวกรรม (MET)

- คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สาขาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (MT) สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (BI) และหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIT)

- คณะบริหารธุรกิจ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ได้แก่ สาขาการจัดการอุตสาหกรรม (IM) สาขาบริหารธุรกิจ (ญี่ปุ่น) (BJ) สาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม (BM) สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ (IB) หลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี (AC) สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์แบบญี่ปุ่น (HR) และหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาการจัดการอุตสาหกรรม (MIM) สาขาการจัดการวิสาหกิจสำหรับผู้บริหาร (EEM) สาขาบริหารธุรกิจญี่ปุ่น (MBJ)

มีจำนวนนักศึกษารวมทั้งสิ้น 4,394 คน และบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว 4 รุ่น รวมทั้งสิ้น 2,272 คน (ข้อมูล ณ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2557)

ลักษณะเด่นของสถาบัน

- **ผลิตนักศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติตามแนวคิด Monozukuri** ทำให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- **ฝึกงานจริงในสถานประกอบการ** จบแล้วมีโอกาสได้งานทำทันที นักศึกษามีโอกาสได้เลือกฝึกงานในสถานประกอบการในส่วนที่ตนเองถนัด และสนใจเป็นเวลา 1 ภาคเรียน ทำให้มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีโอกาสที่จะได้รับการว่าจ้างงานต่อในบริษัทนั้น ๆ เมื่อเรียนจบ
- **เน้นภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ** การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ ทางสถาบันได้มีการมุ่งเน้นไปที่บริษัทญี่ปุ่น จึงมีการเรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาบังคับอีกหนึ่งภาษา นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ
- **มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่นและอาเซียน** ทางสถาบันได้มีการทำสัญญาร่วมมือทางการศึกษา (MOU) กับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่นและอาเซียน นักศึกษาจะมีโอกาสไปแลกเปลี่ยนและศึกษาต่อยังประเทศญี่ปุ่นและอาเซียน
- **มีทุนการศึกษาสนับสนุนจากองค์กรและบริษัทต่าง ๆ** สถาบันได้รับการสนับสนุนทางด้านอุปกรณ์ สถานที่ฝึกงาน และเงินทุนจากองค์กรและบริษัทต่าง ๆ โดยเฉพาะบริษัทญี่ปุ่น มากกว่า 400 องค์กร

รางวัลและเกียรติยศ

พ.ศ. 2550

- การแข่งขันรถยนต์ประหยัดน้ำมัน (Honda Econo Car) - ทีมนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์เข้ารอบระดับประเทศ ในการแข่งขัน เป็นลำดับที่ 20 ของภาค เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550
- การประกวดแผนธุรกิจใหม่แห่งชาติ (MOOT BIZ) - นักศึกษาปริญญาโทคณะบริหารธุรกิจได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการประกวดแผนธุรกิจใหม่แห่งชาติ ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

พ.ศ. 2551

- การแข่งขันรถยนต์ประหยัดน้ำมัน (Honda Econo) - ทีมนักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ลงแข่งขันรถยนต์ประหยัดน้ำมัน (Honda Econo) เป็นลำดับที่ 17 ของระดับอุดมศึกษาในประเภทการจ่ายน้ำมันทุกระบบ และลำดับ 6 ของเครื่องยนต์ระบบหัวฉีดด้วยสถิติใช้น้ำมัน 393 กิโลเมตร/ลิตร เมื่อวันอาทิตย์ที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551
- การแข่งขันออกแบบและสร้างหุ่นยนต์แห่งประเทศไทย (Robot Design Contest) - สุรพงษ์ การะเกด นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศปี 2 ได้รับรางวัลชนะเลิศ และได้เป็นตัวแทนของประเทศไทยไปเข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติในงาน International Design Contest RoBoCon 2008 หรือ IDC RoboCon 2008 ที่ประเทศบราซิล เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551

พ.ศ.2552

- นักศึกษา TNI คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมจากโครงการโซล่าร์เซลล์เพื่อชุมชน ‘M-150 Ideology 2009’ เมื่อ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

- นักศึกษา TNI คณะบริหารธุรกิจ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ประเภทนำเสนอดีเด่น และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ประเภทบูธดีเด่น ในการแข่งขันโครงการ 'กรุงไทยต้นกล้าสีขาว' ของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย เมื่อ 3-4 ธันวาคม พ.ศ. 2552
- นักศึกษา TNI คณะวิศวกรรมศาสตร์ ชมรมเกียร์ ได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันรถยนต์จิมคาน่ารุ่น Student Formula (Car Club) รายการ 'Wonder World Nitto Racing Garage Gymkhana Party' เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2552

พ.ศ. 2553

- การแข่งขัน TSAE Auto Challenge 2010-11 Student Formula - ทีมนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 และรางวัลชนะเลิศในประเภท Endurance
- การประกวด Thailand EcoDesign Award 2010 - นักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับรางวัลชนะเลิศ และรองชนะเลิศ ภายใต้แนวคิด 'ลดโลกร้อนด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม'
- การแข่งขัน TPA PLC Robo Girl Dunker Competition 2010 - ทีมนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ในการแข่งขัน พร้อมเงินรางวัล 10,000 บาท เหรียญรางวัล และโล่เกียรติยศ
- นายวีรยุทธ อาทินาถ นักศึกษา TNI คณะบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการอุตสาหกรรม (IM) ได้รับรางวัลชนะเลิศในโครงการซื้อขายหุ้นและอนุพันธ์ CLICK2WIN ในปี 2553 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553
- นักศึกษา TNI คณะบริหารธุรกิจ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 รวม

2 รางวัลจากการแข่งขันประเภทบุคคลในโครงการ 'SET-TFEX CLICK-2WIN: Stock & Future Simulation' ผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้ร่วมโครงการกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553

- นักศึกษา TNI คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการแข่งขัน 'รายการหุ่นยนต์กู้ระเบิด' เมื่อ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2553
- การแข่งขันรถฟอร์มูล่านักศึกษา ณ ประเทศญี่ปุ่น 'JSAE 2010' (ประยุกต์ Monozukuri) – ทีมนักศึกษาและอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 30 คน เป็น 1 ใน 3 ทีม จากประเทศไทยที่เดินทางไปเข้าร่วมแข่งขันครั้งแรก และได้รางวัล Rookie Award

พ.ศ. 2554

- การแข่งขัน TPA Robo's Hoop Takraw Competition 2011 - ทีม Sazan นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท เหรียญรางวัล และโล่เกียรติยศ
- การแข่งขันหุ่นยนต์ ABU TPA Robot Contest 2011 - ทีมชมพูพันธุ์ทิพย์ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 พร้อมเงินรางวัล 10,000 บาท เหรียญรางวัล และโล่เกียรติยศ
- นักศึกษา TNI คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 3 จากการแข่งขัน World Eco Car Grand Prix Thailand 2011 เมื่อ 26-27 มีนาคม พ.ศ. 2554

พ.ศ. 2555

- การแข่งขัน Karakuri Stirling Engine ที่ประเทศญี่ปุ่น - นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลชนะเลิศ
- โครงการ Young Webmaster Camp รุ่นที่ 10 – คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้รับรางวัลชนะเลิศในการทำเว็บไซต์ ประเภททีม

- กิจกรรมการแข่งขันรถฟอร์มูล่านักศึกษา รายการ TSAE ครั้งที่ 5 (Auto Challenge Student Formula 2012-13) – นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลที่ 3
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ TNI จัดสร้างระบบบันไดดนตรี (แห่งแรกในประเทศไทย) ให้กับศูนย์การค้าธัญญะ ช้อปปิ้งพาร์ค (ถ.ศรีนครินทร์-พัฒนาการ) โดยมีพิธีเปิดศูนย์การค้าเมื่อ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555

พ.ศ. 2556

- การแข่งขันรถฟอร์มูล่านักศึกษา ณ ประเทศญี่ปุ่น 'JSAE 2013' (ประยุกต์ Monozukuri) – คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้คะแนนเป็นลำดับที่ 35 จาก 77 ทีม ที่เข้าร่วมการแข่งขัน
- การประกวดความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมในงาน MyTRIZ Competition 2013 – คณะวิศวกรรมศาสตร์ รองชนะเลิศ อันดับ 2 ทีม Sawaddee-TRIZ มีวัตถุประสงค์ให้เกิดการบ่มเพาะและสร้างความตระหนักในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เพื่อการแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรมโดยใช้ TRIZ อย่างเป็นระบบ
- การแข่งขัน 'HAND HACKSAW SKILL CHALLENGE 2013' – นายจิรายุทธ แสนโสม นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมยานยนต์ (AE) ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 เมื่อวันที่ 23 พ.ย. 2556
- การแข่งขันหุ่นยนต์ ส.ส.ท. ชิงแชมป์ประเทศไทย 2557 – ทีม TNI Senior Robot นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 การแข่งขันหุ่นยนต์สนุกเกอร์ (TPA Robo Snooker Competition 2014) และทีมชมพูพันธุ์ทิพย์ ผ่านเข้าสู่รอบ 8 ทีมสุดท้าย
- นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจญี่ปุ่น (BJ) ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ ระดับประเทศจากการเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับญี่ปุ่น ระดับอุดมศึกษา ในงานมหกรรมหางานและการศึกษา

ต่อประเทศญี่ปุ่น 2nd Japan Education & Job Fair 2013 เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2556

- น.ส. ศศิภา รุ่งวิชชา นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจญี่ปุ่น (BJ) ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดเรียงความภาษาญี่ปุ่น หัวข้อ "แรงบันดาลใจจาก 'ญี่ปุ่น'... Why I love Japan? ทำไมฉันรักญี่ปุ่น " เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ได้รับทุนการศึกษาไปเรียนระยะสั้น ณ ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 3 สัปดาห์ รวมมูลค่ากว่า 100,000 บาท (รวมค่าที่พัก อาหาร ตั๋วเครื่องบินไป -กลับ ประเทศญี่ปุ่น พร้อมทุนการศึกษา 3,000 บาท)นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ TNI ได้รับรางวัลชมเชย โครงการ Thailand's Network Security Contest 2012 ครั้งที่ 7 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556
- นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ TNI ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 จากการแข่งขัน 2013 Thailand Fresh Connection Competition วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2556

พ.ศ. 2557

- การแข่งขันหุ่นยนต์สนุกเกอร์ (TPA Robo Snooker Competition 2014) ทีม TNI Senior Robot ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เมื่อ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2557
- นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 3 คน ภายใต้ชื่อทีม 'B2N' เข้าแข่งขันรายการ 'Find Fine File เฟ้นไฟล์แห่งชาติ' ภายใต้หัวข้อการแข่งขัน 'โลกสะสม สังคมก้มหน้า' เป็นผู้ชนะประจำสัปดาห์ ได้รับเงินรางวัล 15,000 บาท ออกอากาศทาง 'Nation Channel 22' เมื่อ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2557
- นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ได้รับรางวัลชมเชยจากการเข้าร่วมการแข่งขันโครงการ Thailand's Network Security Contest 2013 เมื่อ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

ประวัติโดยสังเขป

รศ. กฤษดา วิศวธีรานนท์ เป็นชาวกรุงเทพฯ โดยกำเนิด เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2493 บิดาเป็นเซลส์แมนบริษัทยาต่างประเทศ ส่วนมารดาเป็นแม่บ้าน เป็นบุตรคนสุดท้องในบรรดาพี่น้องทั้งหมด 6 คน

สมรสกับ รศ.ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์ (นามสกุลเดิม เสรีธรณกุล) อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การศึกษา

เริ่มเรียนหนังสือระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนดวงถวิล ศาลาแดง และรุจิเสรี สะพานควาย ก่อนจะย้ายมาเรียนชั้นมัธยมต้นที่โรงเรียนโรจน-เสรีอนุสรณ์ กล้วยน้ำไท ตามลำดับ สอบเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมปลายได้ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท

ก่อนการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจะเริ่มต้นขึ้น มีการเปิดสอบชิงทุนการศึกษาของรัฐบาลญี่ปุ่น The Japanese Government Scholarship (Monbusho) เพื่อไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยที่ญี่ปุ่น ทุนนี้เป็นทุนให้เปล่า ไม่มีข้อผูกมัดใด ๆ และไม่จำเป็นต้องมีความรู้ภาษาญี่ปุ่น จึงมีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง อาจารย์กฤษดาตัดสินใจลองไปสอบตามคำชักชวนของเพื่อน สุดท้ายผลปรากฏว่าสอบผ่าน และได้กลายเป็น 1 ใน 10 นักเรียนไทยทุนรัฐบาลญี่ปุ่นรุ่นที่ 14 ของประเทศไทย และเดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น โดยเริ่มต้นจากการเรียนภาษาที่มหาวิทยาลัยชิบะ ก่อนจะสอบเข้าเรียนต่อได้ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเกียวโต และได้ทุนเรียนต่อระดับปริญญาโทที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ในสถาบันเดิม ต่อมาหลังจากทำงานเป็นอาจารย์ได้รับปริญญาเอกกิตติมศักดิ์สาขาวิศวกรรมศาสตร์จากมหาวิทยาลัย Shibaura Institute of Technology ประเทศญี่ปุ่น

การทำงาน

เริ่มต้นการทำงานในฐานะอาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และใช้ช่วงเวลาว่างจากงานสอนมาช่วยงานที่สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. จากการชักชวนของรุ่นพี่นักเรียนเก่าญี่ปุ่น ต่อมาเมื่อคณะกรรมการบริหาร ส.ส.ท. มีดำริที่จะจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในด้านเทคโนโลยีเฉพาะทางขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมของไทย ในนามของ 'สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น' เนื่องจากประสบการณ์ในการสอนและการทำงานวิจัยที่ทำให้ได้คลุกคลีกับสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม ทำให้อาจารย์กฤษดามีความใฝ่ฝันว่าสักวันหนึ่งอยากจะสร้างบุคลากรเพื่อที่จะตอบสนองกับอุตสาหกรรม เมื่อโอกาสมาถึง จึงตัดสินใจลาออกจากการเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย เพื่อมาบุกเบิกการก่อตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น และรับตำแหน่งอธิการบดีคนแรกของสถาบันแห่งนี้

เกียรติประวัติสูงสุด

จากการอุทิศตนทำงานให้กับสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) มาอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่า 30 ปี โดยโครงการใหญ่สุดที่ริเริ่มและทำจนสำเร็จ คือ โครงการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. 2549 ทำให้อาจารย์กฤษดาได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับ The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon ประจำฤดูใบไม้ผลิ พ.ศ. 2557 เนื่องด้วยอุทิศตนส่งเสริมสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นตลอดมา ซึ่งรางวัลดังกล่าวคือรางวัลพระราชทานที่สมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นทรงมอบแด่ข้าราชการและบุคคลตัวอย่างที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมญี่ปุ่น เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557

ผลงานการเขียนหนังสือวิชาการ

ผลงานการเขียน การแต่ง การแปล และเรียบเรียงหนังสือและตำราที่ผ่านมา มีดังนี้

1. ซีเควันซ์คอนโทรล สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2523
2. ไมโครโปรเซสเซอร์ สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2523
3. อิเล็กทรอนิกส์พื้นฐานสำหรับเครื่องมือวัด สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2523
4. การควบคุมซีเควนซ์ เบื้องต้น สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2524
5. การเขียนโปรแกรมสำหรับไมโครโปรเซสเซอร์ 8080 สำนักพิมพ์ วสท. พ.ศ. 2525
6. หลักการต่อวงจรเครื่องขยายเสียง สำนักพิมพ์ ซีเอ็ดดูเคชั่น พ.ศ. 2525
7. เรียน/เล่น/ใช้ ไอซีดิจิตอล สำนักพิมพ์ ซีเอ็ดดูเคชั่น พ.ศ. 2530
8. การใช้งานออสซิสโลสโคป สำนักพิมพ์ ซีเอ็ดดูเคชั่น พ.ศ. 2530
9. หลักการทำงานของ PLC สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2535
10. Inverter หลักการทำงานและเทคนิคการใช้งาน สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2536
11. เซมิคอนดักเตอร์ สำนักพิมพ์ ส.ส.ท.พ.ศ. 2537
12. การควบคุมซีเควนซ์ และ PLC สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2538
13. ห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ (Supply Chain and Logistics) สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2539
14. เปิดโลกหุ่นยนต์ สำหรับนักประดิษฐ์รุ่นใหม่ สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2540
15. การบริหารจัดการของ TOYOTA ในประเทศไทย สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2542
16. ไมโครคอมพิวเตอร์และการประยุกต์การใช้งานสำหรับผู้เริ่มต้น สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. พ.ศ. 2530

ผลงานการวิจัยและพัฒนา

1. การวิจัยและพัฒนาเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521
2. การวิจัยและพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์เชิงเลขสำหรับห้องปฏิบัติการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525
3. การพัฒนาเครื่องกระตุ้นหัวใจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525
4. การวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527
5. การพัฒนาระบบเครื่องชั่งน้ำหนักรถบรรทุกควบคุมโดยไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528
6. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการสร้างชุมสายโทรศัพท์ขนาดเล็ก คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน 2530
7. การพัฒนาระบบควบคุมการผสมอาหารสัตว์โดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529
8. การพัฒนาระบบควบคุมลิฟต์โดยสารโดยใช้ไมโครโปรเซสเซอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529
9. การพัฒนาระบบควบคุมลิฟต์โดยสารคู่โดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530
10. การพัฒนาตู้สาขาโทรศัพท์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531
11. การพัฒนาตัวควบคุมที่โปรแกรมได้ สำนักงานวิจัยอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ 2532
12. การพัฒนาตัวควบคุมที่โปรแกรมได้ที่มีคำสั่งจัดการข้อมูล สำนักงานวิจัยอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ 2534
13. การพัฒนาระบบชุมสายเครื่องเทเล็กส์โดยใช้ตู้สาขาโทรศัพท์ บริษัทบอร์เนียวเทค 2535
14. การพัฒนาเครื่องพริ้นต์รูปสำหรับร้านอัดขยายรูป บริษัทซีเนโฟโต

รีเสิร์ช 2536
15. ระบบสกาด้าสำหรับควบคุมประตูระบายน้ำโครงการป้องกันน้ำท่วม สำนักระบายน้ำ กรมโยธาธิการ 2538
16. ระบบสกาด้าตรวจวัดและบันทึกข้อมูลน้ำฝนและระดับน้ำ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 2539
17. ระบบสกาด้าตรวจวัดและบันทึกข้อมูลการรับจ่ายน้ำมันที่ท่าเรือชายฝั่ง กรมสรรพสามิต 2540
18. ระบบสกาด้าตรวจวัดและบันทึกข้อมูลปริมาณการผลิตเบียร์ที่โรงงานผลิต กรมสรรพสามิต 2541

รายนาม คณะกรรมการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

1.	นายสุพงศ์ ชยุตสาหกิจ	ประธาน
2.	ผศ. ประยูร เชี่ยววัฒนา	รองประธาน
3.	รศ. กฤษดา วิศวธีรานนท์	รองประธาน
4.	ศ.ดร. วิวัฒน์ ตัณฑะพานิชกุล	กรรมการ
5.	รศ.ดร. สุจริต คูณธนกุลวงศ์	กรรมการ
6.	ดร. นระ คมนามูล	กรรมการ
7.	นายรังสรรค์ เลิศในสัตย์	กรรมการ
8.	นางพรอนงค์ นิยมค้า โฮริคาวา	กรรมการ
9.	ดร. เลอเกียรติ์ วงศ์สารพิกูล	กรรมการ
10.	รศ.ดร. พูลพร แสงบางปลา	กรรมการ
11.	รศ.ดร. พิชิต สุขเจริญพงษ์	กรรมการ
12.	ดร. อิทธิ ฤทธาภรณ์	กรรมการ
13.	ผศ. อดิศักดิ์ วรรณะวัลย์	กรรมการ
14.	รศ. ปราณี จงสุจริตธรรม	กรรมการ
15.	ดร. บัณฑิต โรจน์อารยานนท์	กรรมการและเลขานุการ

รายนามคณะกรรมการที่ปรึกษา โครงการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

1.	ศ.ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล	ประธาน
2.	คุณฉายศักดิ์ แสง-ชูโต	กรรมการ
3.	คุณปลิว ตรีวิศวเวทย์	กรรมการ
4.	ดร.ธาริษา วัฒนเกส	กรรมการ
5.	คุณสมพล คงวัฒนกุล	กรรมการ
6.	คุณยงเกียรติ์ กิตะพาณิชย์	กรรมการ
7.	คุณจิระพันธ์ อุลปาทร	กรรมการ
8.	คุณอัจฉรินทร์ สารสาส	กรรมการ
9.	ดร.ครรชิต มาลัยวงศ์	กรรมการ
10.	คุณไพรัช รุ้งรุจิเมฆ	กรรมการ
11.	คุณประพัฒน์ โพธิวรคุณ	กรรมการ
12.	ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร	กรรมการ
13.	คุณเขมทัต สุคนธสิงห์	กรรมการ
14.	คุณสมพงศ์ นครศรี	กรรมการ
15.	คุณสุจินต์ สุวรรณชีพ	กรรมการ
16.	คุณวิชัย มโนพิโมกษ์	กรรมการ
17.	คุณพรอนงค์ นิยมค้า โฮริคาวา	กรรมการและเลขานุการ

タイにおけるものづくり教育とクリサダー学長

泰日工業大学（TNI）

ものづくり教育への提案（巻頭写真集）

ものづくり教育に至る道 ①

家族　青年時代　留学時代

トリアム・ウドム・スクサ高校在学時: 後列右端が学長。同級生にウィワット元TPA会長、バンディットTNI副学長、ラーキアット工学部長（米国留学）がいる。1967

両親（中央）と家族
（右から３番目が学長）

中学生時代（左）、チュラ大に行っていたリエン兄に工学を学ぶように勧められる。1960

千葉大時代の留学生寮。
TVで日本語を勉強　1968

東京の明治神宮で日本留学時タイの日本留学生と。学長は左から２番目。（後のウィワットTPA会長、ポーンアノン副学長、バンディット副学長が一緒）1968.04

Biodata of Dr. Krisada Visavateeranon

クリサダー学長　略歴

1950年
バンコクで誕生（シリラート病院）

1957年
小学校入学（ドゥンタウィン４年＋ルジ・セリ３年）（当時は現在の６年制でなかった）

1963年
プラトゥナム新居に居住

1964年
ロジャナ・セリ中学校入学３年

1967年
トリアム・ウドム・スクサ高校入学２年

京大の恩師、桑原先生を
10 年後に訪問 1985

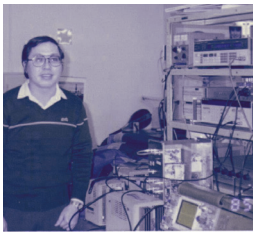

京大時代の研究室は充実した
設備　1974

京大留学時代、友人の岐阜の実家を訪
ねる。大工仕事を手伝い、ものづくり
について学ぶきっかけになる。（後列
右端）1973

ものづくり教育に至る道 ②

チュラ大時代　TPA 時代　TNI 草創時代

チュラ大研究室学生と

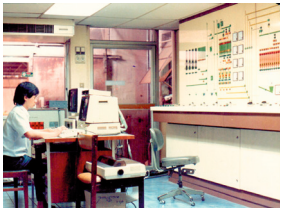

チュラ大での開発試作：電子はかり（左）と動物飼料製造システム

ミネソタ大での研究生活

スチン夫人は 4 年間ミネソタ大留学

チュラ大の教室で

1968年
日本留学　千葉大学外国人学生
課程（西千葉）

1969年
京都大学電気工学部入学

1973年
大学院　桑原オートメーション
研究室参加

1975年
横河電機三鷹工場でインターン
シップ研修（6ヶ月）

1976年
チュラーロンコーン大学（チュ
ラ大）電気工学部勤務

1977年
TPA（泰日経済技術振興協会）
工業計測小委員会参加

ロボコン大会　2006.05

中高生ロボコンも、ものづくり教育効果は高い。ロボダンス・コンテスト　2006.05

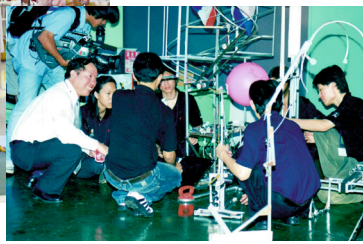

ロボコン制作指導をする学長（左端）　2002.09

芝浦工業大柘植学長が、TNI を訪ね 学長に名誉博士号を授与 2008.09

西川先生（大阪工業大学長）と、京大恩師―弟子の大学間協定　2007.08

JICA のアセアン工学系高等教育ネットワークプロジェクト（AUN/ SEED-Net）の事務局長として 2 年間国際学術交流に尽くす。2005.12 ベトナム・ホーチミン市技術大学を訪問

1979年
スチン夫人と結婚

1979年
AOTS（現 HIDA）で日本研修（横浜研修センター＋横河電機）

1980年
TPA 役員

1983年
オランダ・フィリップス社研修

1985年
チュラ大で、工業計測研究室設立

1990年
米国ミネソタ大学で研究生活（1年）

ものづくり教育実践の支援機関とキーパーソン

エピソード篇の 6. ものづくり教育に至る道と
技術移転実践エピソードもご参照

日本の姉妹機関（以下敬称略）：

海外技術者研修協会（AOTS、現 HIDA）幹部を訪問：後列左から　柏原、山田、吉原、熊倉、橋口、吉村。前列左から：クリサダー、小川、スポン、プラユーン、高橋　2006

アジア学生文化協会（ASCA）幹部を訪問：左から　白石、布施、佃、工藤、プラユーン、スポン、クリサダー、小木曽　2006

海外産業人材育成協会（HIDA）幹部を訪問：左から　小平、下大澤、宮原、金子、クリサダー、スパポーン、水谷　2013.06

日・タイ経済協力協会（JTECS）幹部を訪問：左から　土居、村山、愛甲、穂積、スポン、クリサダー、プラユーン、下大澤　2006

1991年
バンコク・ムアントンタニに居住

1993年
第1回TPAロボコン大会

1995年
チュラ大で電子設計研究室設立

1998年
TPAパタナカーン会館設立

2000年
TPA専務理事

2004年
TPA副会長

2005年
JICA　AUNシードネット（アセアン工業系高等教育ネットワーク）事務局長

安倍首相とはお父さんの安倍晋太郎通産大臣の 1982 年 TPA 訪問以来のお付き合いで、TPA-TNI 事業に協力いただいている。TNI には、2009 年 2010 年、更に再度首相になった 2013 年 1 月にも訪問していただく。最初の TNI 訪問の時「最初の卒業生が重要で、みな就職しないとダメ」とアドバイスいただく。

⇒安倍首相揮毫の「泰日工業大学」標札と学長

安倍晋太郎通産大臣（中央）の TPAでの植樹（右端が学長） 1982.08

工学部・図書館等を視察、TNI 生と意見交換

TNI 幹部と安倍首相（中央）、杉浦法務大臣（同右）を訪問 2007.03

ものづくり教育実践の支援機関とキーパーソン

バンコク日本人商工会議所（JCCB）からは、教育課程のアドバイス、TNI 生のインターンシップ、就職、奨学金などいろいろ協力いただく。TPA-TNI 創設貢献者の穂積先生―ソムマイ先生を背景に、川島バンコク日本人商工会議所・泰日工業大学委員会委員長に感謝状を差し上げるクリサダー学長 2013.08

小野田 JICA バンコク事務所代表：TNI への図書寄贈式 2009.03 JICA からは、ものづくり（金型）、IT、日本語、診断士など 10 人の長短期専門家を派遣いただく。

2006年
TNI（泰日工業大学）プロジェクト開始（チュラ大退官）

2007年
TNI 開学式（在学生 433 人、3学部3学科＋修士1課程）

2009年
芝浦工業大学名誉博士号

2011年
第一期 TNI 卒業生（日本大地震・津波、タイ大洪水）

2013年
安陪晋三首相の TNI 訪問

2014年
在学生 4394 人（3学部14学科＋修士5課程）

安倍首相の TNI 協力

安倍首相来訪時に TNI 概要を紹介　2013.01

安倍昭恵夫人も TNI 来訪、TNI 学生・教職員と懇談　2008.06

安倍首相と TNI 幹部　2013.01

ものづくり教育アドバイスを頂いたキーパーソン

神本先生：　学生フォーミュラ大会車試作のアドバイスをいただいた神本東工大教授は、後にものつくり大の学長になられ、学術交流協定も推進いただく。2009.11

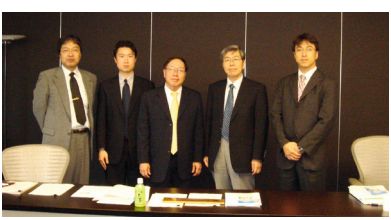

鈴木先生：　京大教授であった鈴木先生を芝浦工大に訪ねる。これがきっかけで MOU（大学間交流協定）第 1 号を結ぶ。その後 45 の大学等日本機関と学術交流を締結　2006.10

前田 JTECS 会長：TNI 構想を聞いた前田 JTECS 会長（東レ会長）は、JTECS・東レ他の全面協力を約束いただく。2007.02

小泉東レ副会長が TNI を訪問、学生の日本語力を評価　2009.02

ベトナム・タンロン大学フィン・ムイ学長（後列右から 2 番目）：JTECS の協力で、ベトナム初めての私立大学タンロン大学長をハノイに訪ねる。小さくても社会ニーズに合った大学をつくるアドバイスを頂く。2005

大同大学井上副学長： 設立前の 2006 年に、TNI のモデルとして訪問。同学長からは、インターンシップ活動および就職指導の重要性についてアドバイスを受け、実際に 2010 年 1 月 TNI 学生と教職員に指導いただき、タイでは珍しいインターンシップ・就職サポートセンターの設置につながった。

杉浦正建元法務大臣（TNI 協力機関の ASCA･AOTS 創設貢献者）を囲んで： 前列左はスポン TNI 理事長、右は学長。
後列左から　佐藤氏（JTECS 相談役、AOTS 派遣で TPA 創設時の日本語指導他、40 年以上の TPA・TNI 支援、アセアン経済共同体（AEC）と産業協力など国際テーマで TNI に協力いただく）、ポーンアノン副学長、プラユーン TPA 会長　2007.03

狩野先生（東京理科大名誉教授）： 品質管理の国際的権威の狩野先生は、TNI で特別講義をしていただく一方、修士コースの先生・学生を東京・多摩市の自宅に招待いただいたり、研究奨学金 100 万バーツをご寄贈いただく。2007.06

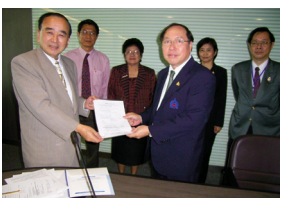

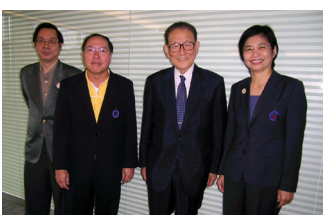

石井米雄先生（右から 2 番目）： 京大名誉教授で、学生時代から面倒を見てくださった、有名な歴史学者の石井先生は、大学設立を大変喜んでくださり、大学の限られた時間で、いかに効率よく日本語を教えるかについて、特に技術者のための 200 の日本語・単語を応用して話すやり方・工夫についてアドバイスいただく。2008

ニュースキャスター福留氏： 2012 年 3 月 11 日に日本の津波とタイの洪水復旧の 1000 人以上参加タイマラソンを企画し、Tシャツ募金に協力いただく。高知大の学生と TNI 生「TNI よさこいクラブ」の交流の機会も与えていただく。

はじめに

２０１４年４月29日の日本政府の春の叙勲発令で、「日本－タイ間の学術交流および相互理解に寄与」の理由で、クリサダー・ヴィサワティーラノン泰日工業大学（ＴＮＩ）学長の旭日中綬章授与が報道されました。ＴＮＩでは、同学長の「日タイの交流を続けてきた大学の代表として勲章をいただいた」という発言を受け、同学長の歩んできた「タイにおけるものづくり教育に至る軌跡とその実践」を広く本書で紹介し、さらなる良き日本の技術移転・普及に貢献したいという趣旨で本書を企画した次第です。

今タイと日本の関係は、外交はもちろん、経済、ビジネス、人的交流も大変良好な関係にあります。もっと身近な両国にある相手のレストランの数、漫画・アニメを含む日本文化、タイのフルーツ・カービングやマッサージなどの受け入れも、クリサダー学長が青年期に遭遇した反日運動からＴＰＡ設立に至る状況とは隔世の感があります。タイの映画・テレビで有名なクーカム（二人の運命、メナムの残照）では、悲劇的ストーリーでしたが、グローバル時代の信頼できるパートナーとして相互理解とクリサダー学長が提案する技術移転努力は、大変意味のあるものと考えます。

クリサダー学長は、(1) 日本の会社の方に、タイ人技術者を積極的に採用していただきたい。(2) タイの先生・学生・産業関係者に、これまでのやり方と違うＴＮＩの教育の仕方・イノベーションを理解してもらいたいと発言しています。

この本は、単なる個人史よりもタイにおける日本の技術移転に尽くしてきたクリサダー学長の努力を、後進の人へ、さらにＴＮＩに学ぶ学生やＴＮＩを利用・支援いただく日系企業・日本機関の方に、参考にしていただきたい、という企画です。クリサダー学長の歩んだ「ものづくり教育に至る道と教育実践」を紹介し、さらにＴＮＩのイノベーション・モデルを提案させていただく次第です。

本書の構成は、最初にクリサダー学長のＴＮＩでの語学教育や日本的ものづくり教育などの技術移転について、後半はそのエピソードを中心にご紹介します。また最後にこの技術移転論の検証として資料を紹介させていただきます。上述の大学の希望を受けて、クリサダー学長に数度にわたり語ってもらったものです。多くの組織・個人の敬称・肩書きは当時のもので、故人となられた方もおられます。多くは簡略に付させていただきました。

聞き手・編集：吉原秀男（泰日工業大学・学長顧問）

目次

◆ものづくり教育への提案（巻頭写真集）とクリサダー学長略歴 ―― 2
○ものづくり教育に至る道① ●家族 ●青年時代 ●留学時代
○ものづくり教育に至る道② ●チュラ大時代 ●TPA時代 ●TNI草創時代
○ものづくり教育実践の支援機関とキーパーソン
●日本の協力機関と幹部 ●安倍首相のTNI協力 ●ものづくり教育アドバイスを頂いたキーパーソン

◆はじめに ―― 9

第1章 クリサダー学長の技術移転論 ―― 13
1. 王・長嶋・大鵬・玉子焼き時代に留学
2. チュラ大に勤務する傍らTPAに協力
3. タイの産業に実践的に役立つTNIの設立
4. TNI草創から安定成長へ
5. タイの大学とTNI：TNIは小さくても光り輝く大学を目指します
6. タイと日本の教育交流の意義
7. 日本のものづくりをどう教える？
8. 日本語学習を全学生に課す意味

9. ＴＮＩの課題と工夫と産学連携
10. 日系企業に期待すること
11. ＴＮＩ生には日系企業の中核人材になってほしい
12. ＡＥＣ２０１５に向けての大学の試み

第２章　ものづくり教育に至る道と技術移転実践エピソード ―― 23

1. 両親と６人兄弟の家族、工学部行きを勧めた兄
2. 日本留学・研修などの思い出
3. チュラ大時代の試行錯誤
4. ＴＰＡでのエピソード
5. スチン夫人との出会いと思い出
6. ものづくり教育実践の支援機関とキーパーソン
7. 今後の課題など

第３章　技術移転実践論の検証資料 ―― 37

- ＴＮＩ生就職資料
- ＴＮＩの人材育成内容（図解）
- ＴＮＩ２０１４年度入学者等資料
- ＴＮＩ学生数推移
- ＴＮＩ施設

第１章

クリサダー学長の技術移転実践論

この本書前半では、タイでの中核産業人材の採用・育成を目的に、日本のものづくり教育を進める泰日工業大学（ＴＮＩ）の試みを、クリサダー学長の歩んだ軌跡と共にご紹介します。日本人が知りたい、「タイの大学の特徴やなぜＴＮＩをつくったのか、タイの教育事情、課題とＴＮＩの試み」など、さらに踏み込んで、「日本のものづくり教育をどう教えるのか、日本語教育と就職、日系企業に期待すること」などを語ってもらいます。

１．王・長嶋・大鵬・玉子焼き時代に留学

●まず日本とのかかわりを含めて、簡単に自己紹介をお願いします。

クリサダー（Ｋ）：日本との縁は、バンコクの名門校のトリアム・ウドム・スクサ高校で文部省奨学金を得たのがはじまりです。１９６８年に訪日し、千葉大留学生課程で、日本語、教養などを１年学びました。そして１９６９年（Ｓ４４年）から１９７５年（Ｓ５０年）まで京都大学で電気工学を修士まで学びました。

大学入学時は学生紛争の時で、最初の半年は休みで、独習という時代でした。電気工学を専攻したのは、ソニー、松下（パナソニック）、三洋などが世界で評価された時代の影響です。当時日本は、自動車はこれからという状況でした。

当時の日本の印象は、王・長嶋・大鵬・卵焼きの時代で経済成長時のすべてよい時代でした。修士までは奨学金を貰えたので、1975年にとりあえず帰国し、日系会社就職も考えましたが、学問をやりたい希望もあり、さらに勉強の可能性を追求して、大学の仕事を考えました。そしてチュラーロンコーン（＝チュラ）大で電気工学を教えるポジションを得ました。結局ずっと教育の仕事になりました。

2. チュラ大に勤務する傍らTPAに協力

●TPA（泰日経済技術振興協会）になぜ協力？

K： 70年ころのタイの反日運動の結果、スポンTNI理事長らにより、JTECS（日・タイ経済協力協会）その他日本の関

クリサダー・ヴィサワティーラノン学長が2014年4月29日の春の叙勲発令で、旭日中綬章を受章します

功労概要は「日本・タイ間の学術交流及び相互理解の促進に寄与」で、授与式は8月在タイ国日本大使館にて行われる予定です。

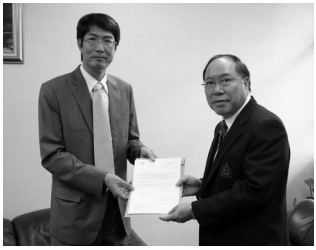

2014年5月1日（木）日本国大使館 岩間経済公使及び荻野書記官が通知のため、TNIに来訪されました。岩間公使より「クリサダー学長らの尽力により、日タイの関係が発展してきている。TNIの果たしてきた役割は大変大きい。若手人材の育成をこれからも続けてほしい」との言葉をいただきました。クリサダー学長は、「日タイの交流を続けてきた大学の代表として勲章をいただいたと感じている。これからも、質の高い交流と教育を展開していきたい」と応えました。

係機関の支援を受けてＴＮＩの親団体のＴＰＡが73年に設立されました。私は、大学の仕事の合間にセミナーを担当したり、工業計測プロジェクトや技術情報センターの仕事、時にＶＥ、省エネ、品質管理などのセミナー通訳や翻訳の仕事をしたりしました。ＴＮＩの学長になる前はＴＰＡの専務理事の仕事をしていました。ＴＰＡのコンセプトの日本の技術移転・普及に賛同していましたし、マイコン、ＰＬＣプログラミング、オートメーションなどの本をいくつも翻訳しました。

チュラ大には76年から２００６年までの31年間勤務しました。この最後の時期ＪＩＣＡのアセアン工学系高等教育ネットワークプロジェクト（ＡＵＮ／ＳＥＥＤ-Ｎｅｔ）の事務局長として2年間国際学術交流に努めました。アセアンの8か国を訪ね、特にＣＬＭＶなど後発アセアン国の工学の重要性と教育システムの違いを認識し、日本だけでなく、アセアン諸国で博士課程を学習できる先生の教育に努めました。今は第３期になり、工業分野、電気、コンピュータ、土木段階から、素材、環境、エネルギー、災害などのテーマに移り、特にフィリピン、インドネシアにおける地震・台風・津波の共通課題など卒業生を含む産学連携、学際的な取り組みが重要になっています。

3. タイの産業に実践的に役立つＴＮＩの設立

●ＴＮＩ設立はなぜですか?またどのように実現しましたか?

Ｋ：「タイの産業人材の課題は一般労働者と中核人材不足である」とよく言われます。ＴＮＩの使命は、産業の中核人材を供給することで、技術大学の設立は、ＴＰＡ設立当時からの念願でしたが、お金がありませんでした。その後、バンコクから北へ１００キロ先のナコンナヨックに土地を買いましたが、バンコクから遠く、ＴＰＡ設立30年が経った２００５年ごろ3.5億バーツの初期予算で、いまのＴＮＩがあるパタナカーン・ソイ37-1の

土地・建物などの手当てをしました。

当時一番困ったのは優秀な先生を集めることで、ポーンアノン副学長（東北大・一橋大出身）、バンディット副学長（東工大出身）、私と同じ京大出身のランサン経営学部長や、工学部のトライシット副学部長（東京大出身）などＴＰＡから30人ほど集めました。語学・教養課程部長のワンウィモン先生（大阪大出身）もその一人です。

ＴＮＩにとって良かったのは、ＪＣＣＢ（バンコク日本人商工会議所）と大使館のご協力・支援を得たことです。当時の時野谷大使や小林大使にお世話になり、「泰日」の名前を許可いただきました。ＪＣＣＢには、機材支援、奨学金、卒業生の就職などのご協力をいただいています。

4. ＴＮＩ草創から安定成長へ

●設立当初は、3学部4学科＋1大学院課程で出発しましたが？

Ｋ： 自動車工学・生産工学に加え、希望が多い情報学部や経営学部を開設しました。理工系に加え、日本語・経営学（ＢＪ）は、ＪＣＣＢや日系企業の役に立つということで、これまでのチュラ・タマなどの文科系の日本語では通訳か秘書業務主体でしたが、ＴＮＩ出身者は会社の各部門に配属されるようになりました。ＴＮＩでは日本語に加え、自分の専門を学ぶ意義を強調しています。

工業経営学（ＩＭ）も、直接ものをつくる技術とは言えないかも知れませんが、ＰＭ（生産管理）、ＱＭ（品質経営）、トヨタのものづくりなど、日本のものづくりの考え方を学びますので、すぐに工場に入り、即戦力になります。さらにマルチメディア（ＭＴ）など漫画やアニメを勉強したい学生も対象にして、いまは14学科＋5大学院課程があります。さらに今後は、エネルギー、電気自動車なども考えたいと思います。

こうして大学資産は、当初の3.5億バーツから8億バーツになりました。当初民間銀行から借り入れましたが、今は教育省から補助してもらい、Ｄ棟を建設していて、建物面積は2万平米になります。学生在籍数は、初年度の４３３人から、４３９４人になり、さらにあと5年ぐらいは、５０００人体制にして継続する予定です。

今の課題は、実験室と研究体制で、さらに単科大学的インスティチュートから総合大学へなること、また今の土地は高度制限があり、10階建てなどはできなく、他に場所を確保する必要などです。日本の高等教育機関もアセアンやアジアに拠点をもちたい今日、日本の大学などとの交流も45機関（グループ）と協定を結びましたが、学生・学術・研究開発など相互協力をさらに強化したいと考えています。

5. タイの大学とＴＮＩ：ＴＮＩは小さくても光り輝く大学を目指します

●タイの大学とＴＮＩの特長を教えてください

Ｋ：タイの大学数は総計で１７０を超えていますが、このうち国公立大学が過半の１００ほどあります。名門のチュラーロンコーン、タマサート、マヒドン、チェンマイ、コンケンなど30、さらに教員養成を目的としていた40のラチャーパット大学、工業大学・工業専門学校前身のラチャーマンガラ（＝ラチャーモンコン）９校、19のコミュニティ大学です。私立は70ほどありますが、最初の私立大であるバンコク大、国際課程とビジネスで有名なアサンプション大（ＡＢＡＣ）、タイ商工会議所大（ＵＴＣＣ）、スィーパトム大、カセームバンディット大、ランシット大など1万人以上学生がいる大学は10校ほどで、大部分は規模の小さな大学で、文科系が多いようです。産業教育、職業教育という観点からは、残念ながらすべてが社会の需要に応えられていない状況です。

この中で、ＴＮＩは、小さくても光り輝く大学を目指します。日本と日系企業に関わり、ものづくりや、技術移転、学術交流に深く関わりたいと思っています。日本語教育と日本のものづくり教育の指導のもと、今では、

ＴＮＩ生は日本の環境に習熟・適応が早い、日本人との研修経験が多いなどで日系企業やタイ企業の評価を得ていますが、将来さらに、デザイン、メディア、ヘルス・サイエンス、食品なども対象にして、日本の技術や日本に詳しい、日本と直結という強みを強化したいと思っています。

6. タイと日本の教育交流の意義

●日本は、チームワークなど集団教育は良いと言われる一方、独創性などが課題と言われていますが、タイ教育で日本に貢献できることは？

Ｋ： タイも残念ながら独創性はなく、特に個人的、利己的で規則を守らないなど、タイだけの集団は難しいという課題があります。アセアン２０１５が間近ですが、多様化社会に共存するという観点から、日本の単一社会的な思考に補完的な役割を持てるかと思えます。地理的にもアセアンやアジアに日系企業が拡大する中で、協力できる要素があると思います。また学術交流で日本人学生へのインターンシップ協力を実施しています。ＴＮＩ主催の国際学術交流会議ＩＣＢＩＲに参加していただくこともあります。また日本のおもてなしとは違うかもしれませんが、サービス産業でのサービスマインドもあります。

7. 日本のものづくりをどう教える？

●日本のものづくりについて、ＴＮＩウエイというか、学生にどう教えていますか？

Ｋ： タイでは、中学生はクラスのリーダーとして一人だけ選ばれますが、掃除や給食などを自分でやらず、グループ活動は苦手です。つまり食事で、お盆を下げたり、ごみを分別したりするのはメーバーン（お手伝いさん）の仕事になるからです。

神本先生（東工大教授、後にものづくり大学長）にフォーミュラー大会車試作のアドバイスを受ける

ＴＮＩでは、単なる講義や実験でなく、ＰＢＬ（課題解決型学習）として課題を与えて作ってみる＋学習することに重きを置いています。①プロジェクトでものをつくり、②ビジネス・プラクチス（慣行）を習います。③情報学部では、ＩＴソフト、ウエブサイトを見るにあたり、デジタルハリウッド大学のやり方も参考になります。さらに5現主義（現場、現物、現実、原理、原則）を徹底して、インターンシップなどで、実際に工場現場で習います。工学部では、設計もカティアなど工場で働く環境に近いものを用意し、ロボット・コンテストなどの課題で、チームとして作る、時間管理、スケジュールを遵守します。ものつくり大学や金沢工業大学、豊橋技術科学大学、長岡技術科学大学とも交流しています。さらにクラブ＝サークル活動でも同様に自主的に習います。

8. 日本語学習を全学生に課す意味

●ＴＮＩ教育のもう1つの特徴と言われる日本語教育はいかがですか？

Ｋ： 第一に日本語は日本のものづくりを理解する大きな手がかりであること、第二に日系企業就職に重要なツールでもあります。

グローバル時代を迎え、日系企業では英語力も重要になっていますが、ＴＮＩでは、日本語力は、日本語能力

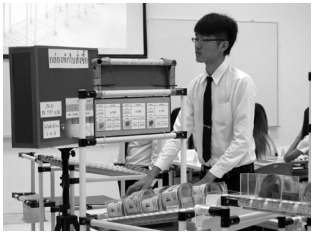

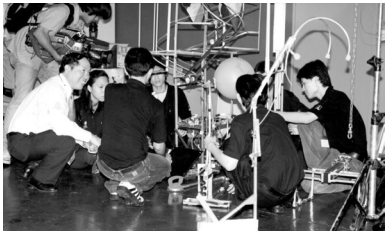

課題解決型学習（PBL）で、ものづくりを体験。
左写真は TPS の演習。右写真はロボコン機器制作（左端は学長）

試験N3-N4を、英語力はTOEIC600点を目標に、これからの国際コミュニケーション時代に対応できる人材を育成しています。もちろんこれらの目標を大きく上回る学生もいますが、N4日本語取得者で、はじめはゆっくりしか、日本人とのやり取りができなかった卒業生でも、日本語を使う環境に配属されてしばらく経つと立派に日本人とタイ人の仲立ちをしている事例が見られます。

大学4年間の学習時間は約1500時間と限られ、TNIの場合、日本語・英語のみならず、専門技術を学習します。語学専門学校で、1000時間を超えれば、簡単な通訳が可能なN2級レベルになる目標を設定できますが、この語学だけであると秘書業務中心の仕事になり、企業の各分野に従事する可能性は難しくなります。TNIでは、上記の授業時間の限界克服のため、個別指導の日本語チャットルームやボランティアとの自由会話時間、日本人交換留学生との交流、さらに短期・長期の日本語留学を奨励し、毎年200人以上の語学留学機会を設けることなどで、カバーしています。

9. TNIの課題と工夫と産学連携

●TNIでカイゼン的な工夫はいかがですか。

K：学生は努力していますが、日本語はなかなか上達しません。TNIでは、これまでは、ごみの区分けなど、日本の食堂方式を取り入れ、校舎をきれいにすることだけに努力してきましたが、不断に日本語を使う環境・雰囲気づくりが必要で、学内で日本語を話す環境づくりを考えなければと思っています。そして、石井米雄京大名誉教授が来訪の折り、アドバイスいただいた、200の単語を応用して話すやり方のようないかに効率よく日本語を教え学ぶ方法を考えたいと思っています。

また、産学連携という意味でも、日系企業、卒業生と協力・連携し、インターンシップ、研究開発など考えていかねばと思っています。企業の方の特別講義・講演や、逆に日系企業の方への社会講座や産業サービスなどもこれからの課題です。

10. 日系企業に期待すること

●日系企業に期待したいことは、何でしょうか？

K： 大学にとって、日系企業は、卒業生の就職先としても、またインターンシップで技術を伝えてもらうことでも重要です。また日本人のインターンシップ協力も増えていまして、お問い合わせいただければと思っています。日本の中小企業も例えば世界に１つのオンリーワンというものを持っていて、学ぶことが多く、相互協力が重要と考えています。

また、タイの大学では、政府ローンの奨学金を利用する家庭が多いのですが、ＴＮＩでは地方から、また経済的に厳しい家庭から優秀な人をＴＮＩに入ってもらい、学生レベルの底上げをすることを考えています。全学生の５％を対象にＴＮＩ奨学金を提供するようにしています。これらの学生をサポートするためにＴＮＩ奨学金を充実する必要があり、日系企業に就職する希望の学生を重視する制度も考えたいと思っています。ご協力をお願いします。

11. TNI生には日系企業の中核人材になってほしい

●TNI学生について昨年インタビュー調査をしましたが、企業はやる気、専門能力、コミュニケーション力などを期待しています。

K： TNI卒業生には、日系企業に長期に働いて日本企業の良さを知ってもらいたいと思っています。日系企業の良いところは長期的で、将来まで面倒を見るところです。一般のタイ学生は、まだ若いのか、日系企業はきつい仕事で、給料もそれほどでなく、タイ・ローカルや欧米系の仕事を希望というイメージがありますが、TNI生には将来を考えて長期的に考えるよう勧めています。

TNI生は、相対的に転職数は少ないのですが、卒業生には、日系企業の中核人材になってほしいと願っています。第1期生ですぐにベンチャービジネスで成功した例もありますがが、校友会などを充実したいと思っています。

12. AEC2015に向けての大学の試み

●来年は、アセアン経済共同体（AEC）が発足しますが？

K： AEC15年で人の流れが多くなり、日本のみならず、マレーシア、ミャンマー、ベトナムなどと積極的に交流し、言葉と近隣国のことがわかる人材、すなわち内向きでなく、外国のどこへでも行ける人材に育てたいと思っています。

第２章

ものづくり教育に至る道と技術移転実践エピソード

この本書後半では、学長自身が尽力されてきたタイ日学術交流＝技術移転の社会貢献努力エピソードを中心にご紹介します。

この努力を簡単に要約すると、(1)チュラ大時代における、ＰＬＣ（電気制御装置）と自動化（省人化）のタイ導入、(2)ＴＰＡでは、計測技術とオートメーション、ロボットコンテスト（ロボコン）をタイで始め、普及させた。(3)ＴＮＩでは人材教育の中心としてものづくり教育を始めたということで、これらがタイ社会・日本社会に良い意味でインパクトを与えたということになります。

学長によると、これらの日本の有用技術のタイでの移転努力は、すべてがうまく行ったわけではないようです。特に、タイの電気・電子技術は、国の政策により、例えば、電子部品を外国から購入するより、コンポーネントや製品を購入したほうが安くなり、個人の研究・開発、あるいは起業努力が報われない状況であったようです。一方、これらの経験を踏まえ、ものづくり技術のタイ移転では、色々な調査・試行錯誤の上、ＰＢＬ（課題型学習）などを含め、タイにとって革新的な方法を提示できるようになったようです。

1. 両親と6人兄弟の家族、工学部行きを勧めた兄

●学長の生い立ちを紹介していただけますか？

クリサダー（Ｋ）：私は１９５０年生まれで、６人兄弟ですが、父は中国の海南島出身で、１９４０年ころ一度タイに来ましたが、35歳になった46年ごろバンコクに定住しました。兄の一人は中国に残り、先生をして最近亡

くなったと聞きます。父はドイツの製薬会社のセールスの仕事を30年間して、65歳で定年になり、1976年67歳で亡くなりました。タイ語もでき、英語も得意でした。

父は教育を重視し、子供の世話をしてくれた母とともに私に医者になって欲しかったようですが、私は日本留学の道を選びました。4番目のリエン兄が、チュラ大工学部土木科専攻で、私の中学時代の憧れで、格好良い存在でした。電気工学を選んだのは、エレクトロニクスの勉強をして日系企業就職を考えたからです。当時日系企業は人気が高くブームで、私も先輩に倣うつもりでした。

●志のきっかけは何ですか？

K：幼少の小さいころから趣味としていすを作ったり、木工・工作などの大工仕事が好きで、ものづくりに興味がありました。それで中学生時代、兄の専攻・仕事の土木工学に憧れ、最後にものづくり教育になったと思います。一石ラジオをダイオードのキットで作り、アンプリファイアなどエレクトロニクス日本に憧れました。

2. 日本留学・研修などの思い出

●1969年から75年まで京都大学での留学経験はいかがですか？

K：優秀な学生がいるのは当然ですが、勉強しない学生がいるのに驚きました。授業に出ないで、アルバイト

左写真：中学時代の学長（左）とリエン兄。
右：両親と家族の写真。前列中央が父母。学長は右から３番目

をしているとか、勉強しないけど試験はとります。1–2年の一般教養課程では、学生運動やマージャンが主活動のようでした。私は当時基礎が足りず、数学、物理、教養、独語を頑張ってやらねばならず、また先生の言葉が関西弁で分からず苦労しました。200–300人の大教室にも驚きました。3–4年生は専攻分野の勉強と、卒業論文もあり、就職前に勉強する学生も多い。もっとも京大は先生推薦で就職が多

留学時代の日本の友人と日本の「お母さん」

置田和永（おきた・かずなが）氏は　現（在ミャンマー日本国大使館附属）ヤンゴン日本語学校校長。同氏とは、京都留学時代の聖護院にあった外国人学生と日本人学生の居住した30人ぐらいの寮「スイス・ミッション」の寮友でした。私とは別の大学でしたが、1973年ごろパンヤー氏（現建築家）やスイス人など数人の友と一緒に岐阜県八幡平にある、彼の実家を訪ねました。1–２週間の滞在中、大工職の彼の父を手伝いました。木と畳の家の作り方とタイ式木造家屋の作りかたは違い、良い木を選び、あまり使わない釘打ちは以外に難しかったのを覚えています。日本人のチームワークでする仕事の仕方は、タイの労働者を使うやり方とはだいぶ違い、その後のものづくり教育の１つになりました。

京大留学時代、友人の置田和永氏の岐阜の実家に仲間と滞在。木と障子、畳、和服の感触は今でも忘れられない。右端上がクリサダー学長

また千葉大留学時、YWCA協力で、石戸さん家庭を訪ねました。日本のお母さんは、積極的に自分の子供の成長を支援するほかに、鎌倉、NHKなど、外国人を連れて日本各地案内など良い思い出をつくってくれました。

く、当時は、あまり就職活動はなかったようです。

研究室は宇治キャンパスの桑原先生のオートメーションで、助手2人、博士課程3人、修士3-4人、同級生3-4人、4年生4人の20人で、外国人は私のほか、マレーシア人が一人でした。毎日、研究活動、セミナー、パーティ、食事、スポーツ、時には徹夜と多忙でした。TNIでも将来研究室を充実させたいと思います。

タイはアメリカ式で学生が先生に直接指導を仰ぎますが、日本の場合学生が一緒に研究活動をすることが多く、関係が緊密になり、卒業後の先輩後輩の関係も続きます。例えば、立命館大IT学部長の八村教授と奈良先端科学技術大学院大学の湊教授とは今も親密です。

スポーツはクラブに入りませんでしたが、吉田神社が近くにあり、学生は毎日走り、階段を上って一生懸命でした。応援も京都以外の都市に行ったりしてクラブ活動は独特でした。

●横河電機の研修で日本の品質観を習う

K： 桑原先生の紹介で、6か月の日本の工場を体験しました。75年当時はドルショック・オイルショックの時代で、週3日の仕事しかなく、それでも技術は優れ、計器作りを習いました。品質不良を出さないよう努力しましたが、間違って操作し、「お前はこの仕事に向かない」と言われ、分析のトラブル・シューティングの仕事をしました。日本人は一生懸命の仕事ぶりの一方、休憩時間は話しができ家族的雰囲気を体験しました。

また朝会で、会社の生産、今の状況、新製品をつくる秘密事項などを習いました。なおタイはこのような説明はなく、日本の場合は不良0で厳しい一方、タイは、1-2個は大丈夫という状況でした。

もっとも品質で間違ったら大変ということがこのころは分からず、その後有名な石川馨先生の通訳で学んだこともあり、またのちに77-78年ごろチュラ大の夏休みの時、日立のタイでの技術提携先を指導して5人を連れて青梅などの日立工場に1か月訓練に行きました。次工程はお客様というQCの実際をここで学び、ミスを出すと

次が困るということを学びました。当時蛍光灯は 2-3 千時間の耐久が標準のところ、この工場は1万時間ということでノウハウを持っていました。

●78－79年はＡＯＴＳ研修：　奨学金で3週間のＡＯＴＳ（海外技術者研修協会）横浜研修センター（ＹＫＣ）と横河電機の工業計測研修で、東京のＡＢＫ（アジア文化会館）にも住みました。ＹＫＣは、当時はまだ共有シャワー・トイレでしたが、これまでの寮よりははるかに綺麗で研修生活環境が整っていました。ＡＢＫでは、ＴＰＡ-ＴＮＩ創設貢献者の穂積先生に会い、また田井さん、小木曽さん、工藤さん他にアジア学生文化協会（ＡＳＣＡ）の留学生活動を教えてもらいました。

●制御機器をチュラで教えた関係で、三菱電機とも30年の付き合いになります。　タイにとって新しかったＰＬＣ、シークエンサー、リレー、制御、自動化などに接し、またＴＰＡでディーラー・トレーニングをしました。その後、自動機械の頭脳であるコンピュータ・ロボコンにつながって行きました。また名古屋製作所で研修し、さらに姫路でＰＬＣ製造ラインを見学し、ＰＬＣの本をつくり、大学、高専で広めました。

3. チュラ大時代の試行錯誤

●ロン・タム・ドゥはタイ語で試行錯誤というようですが、チュラ大時代はどんなことをされたのですか？

Ｋ：　私の手本であった、ソムサック氏は、阪大で半導体を研究し、博士号を取り、チュラ大で先生になりました。研究者になるのも私の夢で、工業計測器の研究室を作りました。後に電子回路設計研究室もつくり、一期各20人ぐらいで企業のエンジニアや研究者を育てました。

計測研究室の応用で、ＰＡＢＸや動物の飼料をつくる工場の材料ミックスなどを測定する電子はかり・コン

ピュータスケールなどを試作して製品化しました。そしてタイに電子産業を興す夢をもっていましたが、成功しませんでした。このように研究・開発－試作－起業の試みをし、エレクトロニクス・キットを教育用として販売しましたが、成功しませんでした。ＰＬＣ（電気制御装置）応用コンピュータ、パソコンなど、エレクトロニクス分野では、タイ政府の政策はうまくゆかず、例えば、部品25％、完成品５％の関税では、国内では作りにくい環境でした。

また１９８０年代オランダ半年、カナダに1か月行き、電話交換機・公衆電話システムを習いましたが、これもタイでは遅れ、タイは使うだけで国産化できませんでした。ハードディスクは労働集約的で一時期タイに集中していたが、洪水や賃金増で、有力な国際メーカーが皆近隣諸国に移動してしまいました。

研究室の学生たちと 1992.07

チュラ大時代、構内電話交換システム（上）
電子はかりを試作したが、
産業を興すまでに至らなかった

4. ＴＰＡでのエピソード

●ＴＰＡではいかがですか？

Ｋ：皆が会社に行く時代、私は、結局大学に勤務したのですが、ＴＰＡ参加は、産業サービス・社会人教育などの点でも自分にとって面白く、勉強になりました。素晴らしい先生に出会いましたし、日本の技術をタイに移転するということが、大義名分だけでなく、実際通訳や翻訳の仕事も面白く、為になりました。

私が通訳した有名な先生の中にはＴＱＭ（総合的品質経営）やＱＣＣの大家である石川馨先生もおられ、１９７９年の訪タイ講演時は、当時ソニーやパナソニックは高く、木のボックス・ラジオを売って有名になったターニン・ラジオのアネック社長も習いに来ていました。「産業は他のビジネスと違い、タイム・イズ・マネーで品質は一番大切。ＰＤＣＡが重要と力説」されました。生産性よりも良いものをつくる背景（ウラ）がよく分かりました。

●計測事業にも力を入れたと伺っていますが？

Ｋ：計測分野参入はスポンＴＮＩ理事長のアイデアで、ＴＰＡの重要な事業の１つになりましたが、実際の運営は私他が責任を負いました。特に計測機器の校正＝キャリブレーションは、日系企業などの産業サービスの主要事業になり、圧力・温度・電気計測、設備などは日本小型自動車振興会の支援も得ることができました。当時タイではタイ航空が一番大きく、水道局や電力公社（ＥＧＡＴ）、カセサート大に近いタイ工業標準局（ＴＩＳＩ）、タイ科学技術研究所（ＴＩＳＴＲ）も提供していましたが、皆社内サービスに近く、ＴＰＡは市場30％をすぐ占めるようになりました。１９８５年スクムヴィットのＴＰＡでスポット氏とミット氏が中心になり、横河、北辰・ヤマタケ、ミツトヨなど工業計測プロジェクトを実施しました。ＪＱＡの計量研究所からも習い、ＴＰＡは校

正事業のオーソリティになり、今は80人のスタッフがいる規模に成長しました。ただ民間の競争相手が増え、次の段階になっています。私も、自動制御ループなどTPA研修コースで教え、また通訳・翻訳して大学でも教えることができました。

●省エネの通訳も重要でした。今は法規を含めタイ政府の施策に反映されています。省電気・エコなど、TPA事業もさらに充実する必要があります。VE（価値工学）通訳も勉強になりました。設計段階からコストダウンをする考え方で、必要な機能を確認して、コストを安くする考えです。自動車の生産ラインのオートメーションやPLCロボットなどの講義・通訳も役立ちました。

●ロボコン（ロボット・コンテスト）もTPAで開始し、学長が最初の責任者でしたね。

K：TPAのカウンターパートのJTECS（日・タイ経済協力協会）の協力を得て、東工大の清水優史先生がオートメーションを**「学生にもっと面白く学ばせたい」**ということで支援にバンコクに来て下さいました。そして1993年NHKの大学ロボコンにTPAが事務局になり、タイチームが日本の国際大会に参加するようになりましたが、広く報道してくれました。

今はタイでは、チャンネル9がABU（アジア太平洋放送連合）ロボコン大会を担当するようになっています。

TPAは今でも国内大会を実施しています。第1回は1993年8月バンコクの中心地区ワールドトレードセンター（今のセントラル・ワールド）の

ロボコン大会でTNIチーム優勝

中学ロボコンも人気を呼ぶ

屋外で実施し、心配した天候は問題ありませんでしたが、参加した６チームのロボットは、全部動かなかったのが印象的です。

今では、ＰＬＣ（電気制御装置）ロボコンや中学生・高校生のロボット大会も行われています。後者は、最初は20校でしたが、10数年後の今は２００校の参加になり、教育省も大賛成しています。**「面白い、楽しいものづくり」**を目指し、ロボットレスキュー（早く探して人を救うなど）、ロボットダンスなどを実施しています。毎年３月に２００校から30校に試験で絞り、地方からミニバスでバンコクのＴＮＩに来ます。そして優勝者はＴＮＩの奨学金をもらう仕組みにして、ものづくり学生を育成しています。またタイ・日系企業や石油公社にスポンサーになってもらい、ザ・モール・ショッピングセンターでイベントを開催し、テレビ放映し子供に夢を与えています。

5. スチン夫人との出会いと思い出

●奥様との出会いと思い出はいかがですか？

Ｋ： 知り合ったのは、チュラ大に１９７６年就職した時で、当時スチンは修士学生でした。そして１９７９年に結婚しました。その後教育学の教師になり、スコータイ・タマチラート大（通信教育10万人の学生で３万人卒業する公開大学）の副学長を昨年までして、いま定年になりました。

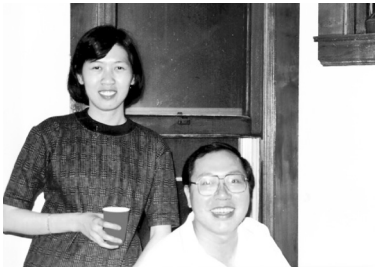

ミネソタ大学とアパートでスチン夫人と

一番の思い出は、彼女が米国のミネソタ大学に4年間留学した時で、私もそこで1年研究生活を送りました。ここで2年前までTNI情報学部長になっていただいたスラー先生と知り合いました。ミネソタは落ち着いた雰囲気で、アメリカは生活豊かという印象でした。車でどこでも出かける一方、生活費は安く、1年1万ドル（＋家内の費用）で暮らせました。アパートは大学の近くで、周りは皆外国人で国際的で学問できる環境でした。二人の共通点は旅行、本、映画、ケーキなど美味しいものを食べることです。

6. ものづくり教育実践の支援機関とキーパーソン

●半世紀にわたるものづくり教育形成と実施の歴史の中で、たくさんのキーパーソンに出会われたようですが、簡単にご紹介いただけますか？

K： キーパーソンの前にキー組織というか、一貫して支援協力していただいた機関があり、紹介させてください。タイでは親団体のTPA（泰日経済技術振興協会）であり、またTPA設立の母体となった元日本留学生・研修生の組織のABK・AOTS同窓会です。さらに教育ニーズ、学生の就職や奨学金などでアドバイスやご協力を頂いているバンコク日本人商工会議所（JCCB）です。

さらに日本では、留学生をお世話するアジア学生文化協会（ASCA）と海外研修生をお世話するAOTSです。後者は、いまタイなどへの派遣専門家を支援するJODCと合併し、HIDA（海外産業人材育成協会）になりました。また私たちTNIとTPAの日本のカウンターパートである日・タイ経済協力協会（JTECS）です。

TNI創設では歴代TPA会長のパイシット氏（元国会事務総長）、プラユーン氏（タイ国家計量標準機関所長）、ウィワット氏（東工大教授）、およびスチャリット現TPA会長他、たくさんの方にご尽力いただきました。一方大学づくりでも、ものづくりでも忘れてならない人は、創設者のスポン元TPA会長・現TNI理事長、

また私と同期留学のポーンアノン副学長、バンディット副学長です。

スポン氏は、ＴＰＡ-ＴＮＩの創設者であるばかりだけでなく、企業経験を基に工業計測・カリブレーションの産業サービスや訓練コースなどを主導していただきました。一方ポーンアノン副学長は、日本語・日本文化に明るい経験に基づき、「ものづくり」という言葉をタイに普及する意義を主張し、広報・国際関係・学生募集・インターンシップ実施に努力されてきました。バンディット副学長は、ＴＮＩ設立前に、ＴＰＡ事務総長としてＪＴＥＣＳ出向の薮内アドバイザーと共に産業界、日系企業に幅広く面接調査などをされ、どんな人材を育成したらよいかなどについて、産業界の動向・ニーズを具体的に提言してくれました。今はまた大学の研究開発と産学連携、特にタイ-日クロスカルチャー指導など活躍いただいています。

また日本のいろいろな方を恩人ないしは協力者として挙げなければいけませんが、巻頭の写真紹介だけでお許しいただき、ここでは次の５人に絞って紹介させていただきます。

▼穂積五一氏：

Ｋ： ＴＰＡ-ＴＮＩ創設貢献者としてＴＮＩキャンパスにブロンズ像があります。私は、１９７９年、近藤文治先生（当時京大工学部長、後副学長、留学生をお世話頂く）と東京・駒込のＡＢＫ近くでお座敷天ぷらを頂きながらいろいろな話を伺いました。

ＴＰＡ創立後５-６年たった時で、ＴＰＡの将来についてこの後うまく成長してほしいとずいぶん心配頂きました。特に次の世代、後進はどうか、「タイの人でやるのが好ましいが、うまく行けるかどうか？」との質問、また研修生の日本派遣についての拘束契約などの話や、戦前の日本のアジアに対する贖罪などについて話してもらいました。

TNI キャンパスにある創設貢献者の穂積先生（左）・ソンマイ先生ブロンズ像を背景に、バンコク商工会議所の川島 TNI 委員長（右）に学生奨学金のお礼をする

▼ベトナムのフィン・ムイ氏：　２０００年ハノイに調査に行き、最初のベトナム私立大学のタンロン大学を見学。そこではコンピュータと日本語中心の実践的な課程を見、創設者のフィン・ムイ学長（元東大留学生）からは、社会ニーズに応えることが重要ということを学び、ＴＮＩ設立のポイントをつかみました。

１つは大きな大学をつくる必要はないということで、それまでチュラ大など周りは大きな大学のみでした。２つ目は学生が卒業して仕事があること。つまり社会のニーズに応える大学をつくることでした。後にＴＮＩは、ＩＥなどを含む経営学も対象にしましたが、アイデアと自信を貰い、構想は大きく前進しました。

日本の JTECS（日・タイ経済協力協会）の協力でベトナムで最初の私立大学を訪問。前列左から：クリサダー学長、パイシット元 TPA 会長、愛甲 JTECS 理事長。後列： 川野辺事務局長、元日本留学生、穂積専務理事、フィン･ムイ学長、新宅事務局次長　2000.07

安倍首相来訪時に TNI 概要を紹介

▼安倍首相：　お父さんの安倍晋太郎通産大臣が１９８２年にＴＰＡで植樹されたとき以来、もう30年以上たちましたが、安倍首相には、ＴＰＡを含めＴＮＩ建設前からご協力いただいています。ＴＮＩには、２００９年、２０１０年、更に再度首相になって初めての外国訪問の２０１３年１月にも訪問いただきました。金属加工など中小企業家を連れてきていただき、また日系企業にも働きかけて下さいました。

創設前から相談に乗ってくださり、その支援の下で、日系企業が土木工事段階で視察いただいたり、最初のＴＮＩ訪問の時「最初の卒業生が重要で、みな就職しないとダメ」とアドバイスしていただいたり、感謝することばかりです。

▼大同大学の井上副学長：「ものづくりをどうやって教えるか」は、大きな課題で、２００６年にＴＮＩのモデルをいろいろな大学を見て調べました。その結果、大同大は、名古屋に近く８０００人規模の私立大で、当初は工学部のみでＴＮＩモデルに近いことがわかりました。特に大学運営や、ワークショップは参考になりました。またタイの大学ではほとんど関心がありませんでしたが、学生の就職が大事で、職業教育、特に日本語教育を含め就職に対応するようにしました。井上副学長には、特に就職とインターンシップシステムの重要さをアドバイスいただき、さらに見学したジョブフェアは大変参考になり、ＴＮＩでは、タイでは珍しいインターンシップ・就職サポートセンターの設置に至りました。また、ご自身自らも来訪いただき、２０１０年1月の1か月ほど、学生と教職員指導をしていただきました。

ものつくり大でウィチャイ先生に船づくりを通じたものづくり教育のアドバイスを受ける

▼ものつくり大学のウィチャイ先生：特にものづくり教育についての内容を見学とともに教えていただきました。それは次のようなステップです。

1. まず大学1年生に実技を教える：例えば、コーヒーポットを買って分解してみる、船をつくる。リニアモーターをつくるなど。
2. 教えるのでなく、自分で試めさせる。
3. 機械加工、レーザー、溶接、鋳造など製品までつくらせる。
4. 理論は並行で教える。
5. プロジェクトやインターンシップで会社から学ぶ。仕事をしながら研究テーマも追及する。

井上大同大副学長の就職指導の企業文化講座　2010.01

7. 今後の課題など

●これまでやりたくてまだやれていない課題などは、ありますか？

K： TNIは設立8年目となり、草創期から安定軌道状態にする必要があります。次の6つが課題です。

1. 企業ニーズを反映し学部学科・大学院課程を増設し、今では19課程になりました。今後も企業ニーズに応える予定です。
2. AEC（アセアン経済共同体）2015など、グローバル化に対応した語学（日・英）の充実
3. 奨学金システムで資質の高い入学生増加
4. 卒業生の就職（学生・会社への相談充実）
5. 社会人教育・産業サービス
6. 研究・開発への取り組み

特に、まだ中途段階なのは、産学連携面です。これまで会社のニーズに合わせてインターンシップで産学協力をさせていただき、産業能力ある学生の育成に力を注いできましたが、今後、研究・サービス面で、会社の問題解決に協力し、困ったことを一緒に研究したいと思っています。例えば、金型の社会人教育や工場との共同開発ですが、先生がまだまだ不足し、45を超える日本の提携大学から、協力いただき、先生の能力向上にも努めています。

日本は、人・モノ・カネがあり、それを良い意味で積極活用したい。つまりタイの人材で、日本のこれらの資源を使わせていただく案です。例えば、タイに合う研究テーマに関し、これまでのガソリン燃料に対しバイオ代替する、ブラジルのサトウキビのように、タイでパームオイルを日本と共同研究課題としてアルコールミックスを検討させていただきたいと思っています。

技術移転実践の結果について、TNIはまだ設立8年目で必ずしも評価できる段階とは言えませんが、簡単に資料を提示させていただきます。

●第1期、第2期、第3期の卒業生は100%就職

●多くのTNI卒業生が日系企業に就職

図表1：第3期卒業生561人就職企業の日系・日系取引・非日系比率

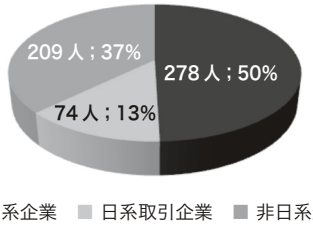

図表2：第3期就職先の大・中小企業等の比較

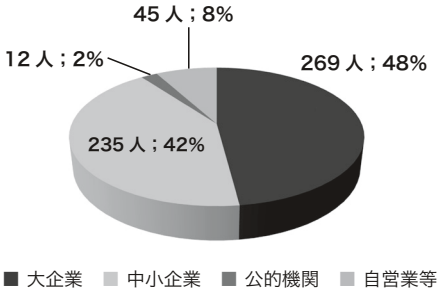

図表3：第3期卒業生561人の就職企業の業種

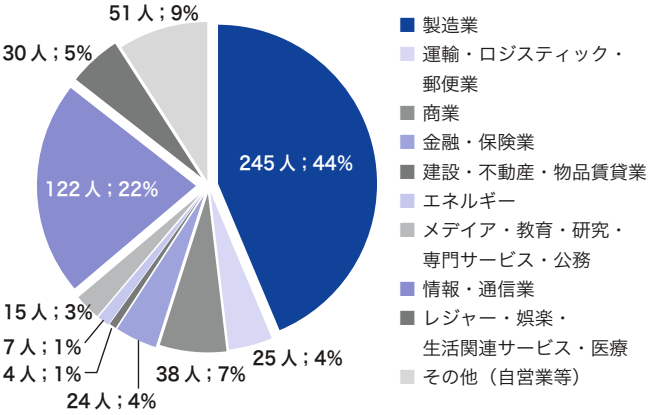

◆ＴＮＩ卒業生の日系企業就職率は過半、中小企業就職率も半分に近い比率です。

◆取引先が日系企業のタイ企業を加えると63％が日系企業に関係する仕事に従事。一方情報学部は、ＩＴ日系企業が少なく、それ以外の工学部（69％）・経営学部（72％）卒業生の日系企業就職比率は高くなります。（卒業生の働きぶりを含めて、ＴＮＩニュースレター５を参照ください）

◆業種は、製造業（自動車・電気精密機器）、情報・通信、商業の順で、「ものづくり」企業に多くが就職しています。

● TNI の人材育成内容（図表４）

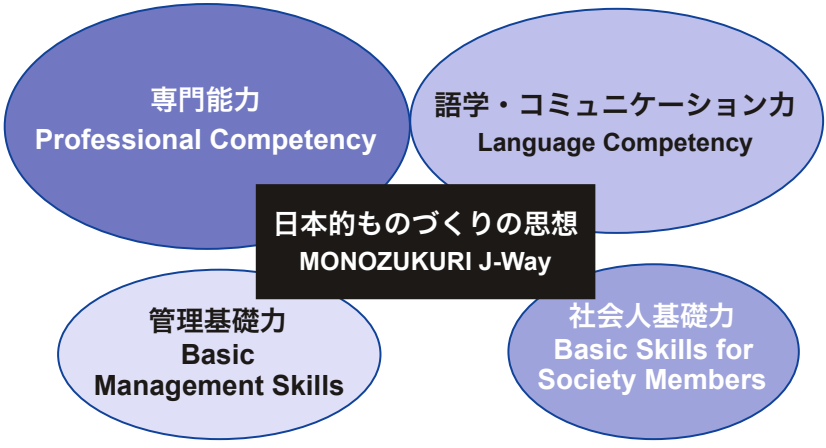

● 2014 年度入学者等（図表 5）

2014 年度学部入学者 1,289 人＋大学院 =19 課程 合計 1,391 人、
2014 年度 学生全体数 4,394 人

工学部　合計 429 人	経営学部　合計 572 人	情報学部　合計 288 人
● AE 自動車工学 ● PE 生産工学 ● CE コンピュータ工学 ● IE 経営・ロジスティックス工学 ● EE 電気電子工学	● IM 工業経営学 ● BJ 日本語・経営学 ● IB 国際経営学 ● AC 会計学 ● HR 日本語・人事管理学 （＊社会人用の BM ビジネス・工業経営学はで今年度は募集せず）	● IT 情報技術学 ● MT マルチメディア技術学 ● BI ビジネス情報技術学
大学院　合計 102 人		
● MIM 工業経営学 ● MBJ 日本語・経営学	● EEM 上級企業経営学 ● MIT 情報技術学	● MET 工学技術学

● TNI 学生数推移

学生数は、設立時からずっと増加してきました。しばらくは 5,000 人ぐらいの体制で行く予定です。（図表 6 の入学者数は入学登録時の学生数）

図表 6：TNI 学生数推移

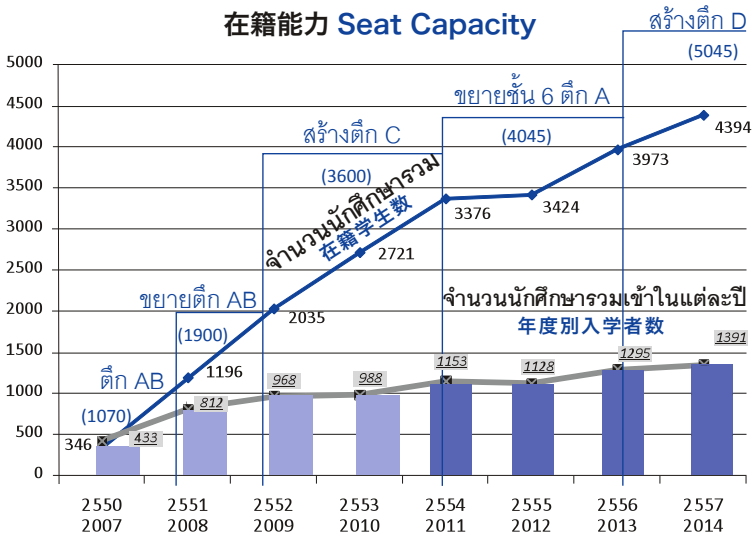

● TNI 施設の概要

図表 7：TNI 施設の概要

所在地	タイ国バンコク首都スァンルァン区パタナカーン通り 177-1/1。バンコク都心から東へ約 25 キロ、バンコク国際飛行場から西へ 10 キロの所に位置する。
敷地面積	約 15 ライ（約 7,500 坪＝ 24,000㎡）
総床面積（建坪）	約 21,000㎡。（D 棟 4,000㎡は建設中で、その他は計画中）
A　棟	図書室、講堂、語学視聴覚室、大学院教室、管理部門、学長室、教員室
B　棟	一般教室
C　棟	工学実習室、計測工学実習室、CNC 実習室、CAD/CAM 実習室、自動車工学実習室、研究室など（金型設備などはタイ国有数の施設）
D　棟	教室 + 研究室 + 修士課程部門（建設中）
E　棟	多目的ホール、食堂、体育館、図書室、学生活動室など（現在食堂のみ）
J・K 棟	実習棟別館： エンジンテスト・エコカーなどのワークショップ、工作機械、工房

この本は、単なる個人史よりもタイにおける日本の技術移転に尽くしてきたクリサダー学長の努力を、後進の人へ、さらにTNIに学ぶ学生やTNIを利用・支援いただく日系企業・日本機関の方に、参考にしていただきたい、という企画です。クリサダー学長の歩んだ**ものづくり教育に至る道と教育実践**を紹介し、さらに**TNIのイノベーション・モデル**を提案させていただきます。

タイにおけるものづくり教育とクリサダー学長

泰日工業大学（TNI）での技術移転実践論

クリサダー・ヴィサワティーラノンTNI学長
旭日中綬章　受章記念

泰日工業大学 (TNI)